

KERKENBELEIDSPLAN

2026-2031

H. DAMIAANPAROCHIE ERPE- MERE

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

KERKPLEKKEN

SINT - NIKLAAS AAIGEM

SINT - MARTINUS BAMBRUGGE

SINT - MARTINUS BURST

SINT - PIETERSBANDEN ERONDEGEM

SINT - MARTINUS ERPE

SINT - BAVO MERE

SINT – PAULUSBEKERING OTTERGEM

SINT - LAMBERTUS VLEKKEM

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL.....	1
INLEIDING.....	3
1. SITUERING KERKGEBOUWEN	4
2. FICHE PER KERKGEBOUW.....	5
1.1. KERKPLEK: Sint-Niklaas-en Leonarduskerk in Aaigem	5
1.1.1. Identificatie	5
1.1.2. Beschrijving.....	5
1.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	9
1.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	10
1.2. KERKPLEK: Sint-Martinus in Bambrugge.....	11
1.2.1. Identificatie.....	11
1.2.2. Beschrijving.....	11
1.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	16
1.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	18
1.3. KERKPLEK: Sint-Martinuskerk in Burst.....	20
1.3.2. Beschrijving.....	21
1.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	25
2.1.1. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	27
2.2. KERKPLEK: St-Pietersbanden kerk in Erondegem	28
2.2.1. Identificatie	29
2.2.2. Beschrijving.....	29
2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	31
2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	33
2.3. KERKPLEK: Sint – Martinuskerk in Erpe	34
2.3.1. Identificatie	34
2.3.2. Beschrijving.....	35
2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	38
2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	41
2.4. KERKPLEK: Sint-Bavokerk in Mere	43
2.4.2. Beschrijving.....	43
2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	46
2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	48
2.5. KERKPLEK: Sint- Paulusbekering in Ottergem.....	49

2.5.1.	Identificatie	49
2.5.2.	Beschrijving	50
2.5.3.	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	54
2.5.4.	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	54
2.6.	KERKPLEK: Sint-Lambertuskerk in Vlekkem.....	56
2.6.2.	Beschrijving	56
2.6.3.	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	58
2.6.4.	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie	59
3.	NAAR EEN TOEKOMSTVISIE	60
3.1.	Visie pastoraal plan vanaf 2025	60
3.1.1	Planning voor de toekomst – 2025 en verder (binnen de 6 jaar):	60
3.1.2	Visie op toekomstig gebruik en toekomstige functie:	61
3.2.	Visie op kerken met herbestemmingsprofiel.....	61
3.2.1	Kerk Aaigem.....	61
3.2.2	Kerk Erondegem	63
3.2.3	Kerk Vlekkem	65
3.3.	Plan van aanpak	67
	BESLUIT	69

INLEIDING

Bij decreet van 15 augustus 2016 werd de indeling van het bisdom Gent in dekenaten gewijzigd door de oprichting van tien nieuwe dekenaten. Op 1 september 2016 werd voor elk van deze dekenaten vastgesteld hoe de bestaande parochies worden opgenomen in een samenwerkingsverband dat "nieuwe parochie" wordt genoemd.

Sinds 1 november 2020 bestaat de nieuwe parochie Heilige Damiaan uit de voormalige parochies Aaigem Sint-Niklaas, Bambrugge Sint-Martinus, Burst Sint-Martinus, Erondegem Sint-Pietersbanden, Erpe Sint-Martinus, Mere Sint-Bavo, Ottergem Sint-Paulus' Bekering, Vlekkem Sint-Lambertus.

Een pastoraal plan voor de toekomst vanaf 2022 met mogelijke gevolgen voor de kerkgebouwen werd goedgekeurd door de stuurgroep op 17 november 2022 en diende als basis voor het kerkenbeleidsplan H. Damiaanparochie Erpe-Mere dat op 22 november 2022 werd goedgekeurd door het college van burgemeester en schepenen van Erpe-Mere en de bisschop van Gent.

Om de toekomstvisie van het goedgekeurde kerkenbeleidsplan verder uit te werken werd een aanvullend traject opgestart tijdens de stuurgroep van 12 december 2023. Voor de parochiekerken van Vlekkem, Aaigem en Erondegem werden participatieavonden georganiseerd waarvan de conclusies werden verwerkt in de toekomstvisie van het kerkenbeleidsplan. De vergaderingen hadden plaats met deelname/input van een kleine kern van vertegenwoordigers van relevante organisaties onder begeleiding van SOLVA:

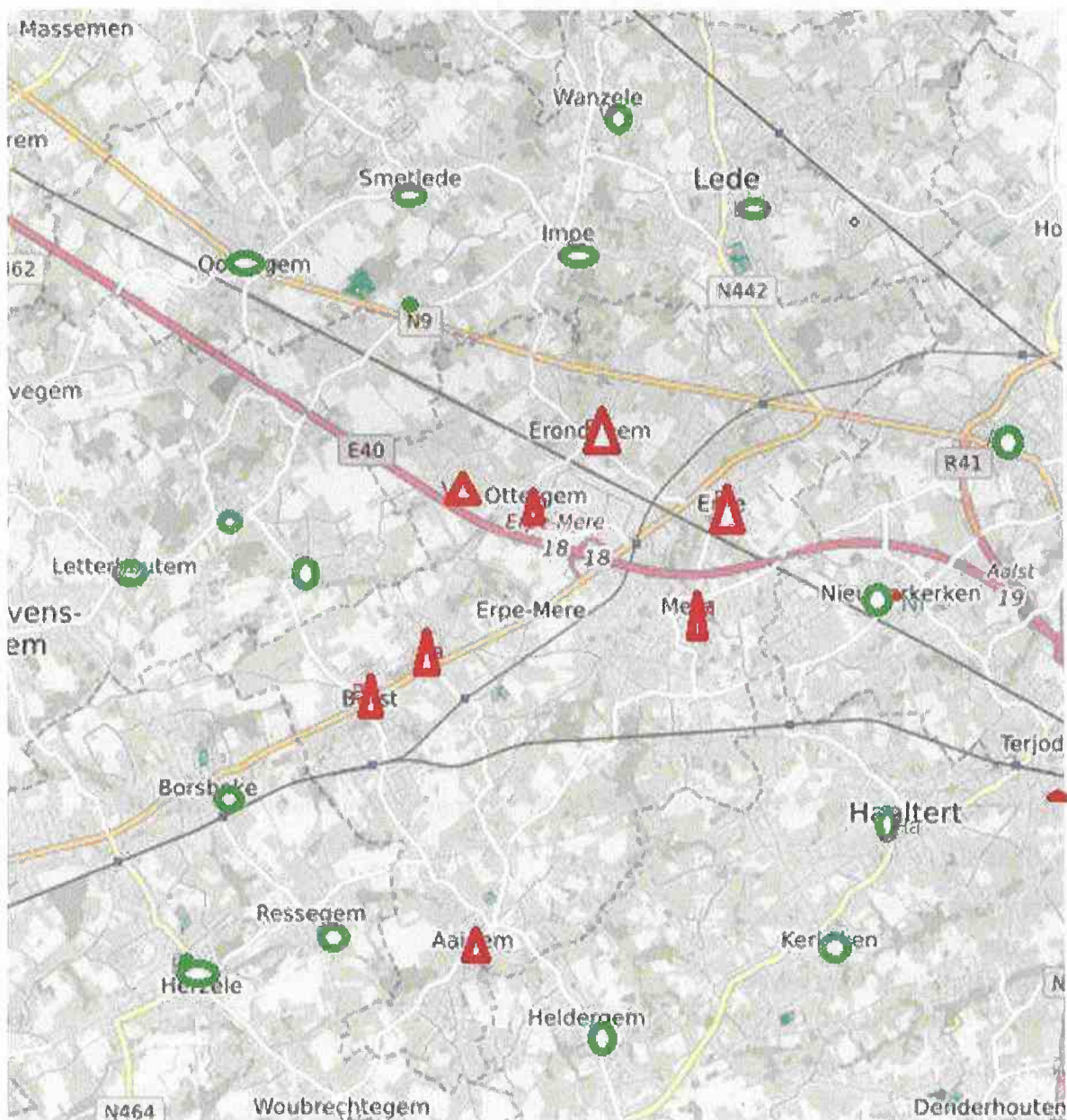
- Vlekkem 20 februari 2024 (16 deelnemers): Centraal kerkbestuur, Kerkfabriek St.-Lambertus; Parochiale Werken, gemeente Erpe-Mere, SOLVA, heemkundige kring Erpe-Mere.
- Aaigem 12 maart 2024 (14 deelnemers): Centraal kerkbestuur; Kerkfabriek Sint-Niklaas en Leonarduskerk; vzw parochiethuis/ vzw St. Niklaasfonds; Vrije Basisschool Sint-Vincentius; Het zevende zintuig/KOP Aaigem; Heemkundige Kring Erp-Mere; SOLVA; Gemeente Erpe-Mere; Woon-en Zorgcentrum Sint-Vincentius).
- Erondegem 19 maart 2024 (12 deelnemers): Kerkfabriek Sint-Pietersbandekerk; Sint-Franciscusschool; Centraal kerkbestuur; Heemkundige Kring Erpe-Mere; Gemeente Erpe-Mere; Gemeenteschool Erondegem; SOLVA.

Op 7 mei 2024 keurde de stuurgroep het ontwerp voor het geactualiseerd kerkenbeleidsplan goed en dit diende als basis voor het kerkenbeleidsplan H. Damiaanparochie Erpe-Mere dat op 27 mei en 25 juni 2024 respectievelijk door de bisschop en gemeenteraad werd goedgekeurd.

De vernieuwde stuurgroep startte op 23/01/2025 een traject van actualisatie op. Daartoe werden plaatsbezoeken gedaan op 7/02 aan de kerken Bambrugge Sint-Martinus, Burst Sint-Martinus, Erpe Sint-Martinus, Mere Sint-Bavo en Ottergem Sint-Paulus' Bekering februari door SOLVA en het platform toekomst parochiekerken. Tijdens de vergaderingen van 20/03 en 24/05 keurde de stuurgroep respectievelijk het nieuwe pastoraal plan en het geactualiseerde kerkenbeleidsplan goed.

1. SITUERING KERKGEBOUWEN

1. Sint Niklaas Aaigem, Aaigemdorp, 9420 Erpe-Mere
2. Sint Martinus Bambrugge, Bambruggedorp, 9420 Erpe-Mere
3. Sint Martinus Burst, Dorp Burst, 9420 Erpe-Mere
4. Sint Pietersbanden Erondegem, Erondegemdorp, 9420 Erpe-Mere
5. Sint Martinus Erpe, Erpedorp, 9420 Erpe-Mere
6. Sint Bavo Mere, Meredorp, 9420 Erpe-Mere
7. Sint Paulusbekering Ottergem, Ottergemdorp, 9420 Erpe-Mere
8. Sint Lambertus Vlekkem, Vlekkemdorp, 9420 Erpe-Mere

2. FICHE PER KERKGEBOUW

1.1. KERKPLEK: Sint-Niklaas-en Leonarduskerk in Aigem

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

1.1.1. Identificatie

Naam: Sint-Niklaas en Leonarduskerk (Sint-Niklaaskerk)

Geografische ligging

- Aigemdorp zonder nummer, 9420 Aigem
- Provincie: Oost-Vlaanderen
- Kadastrale identifiactie : Afdeling Erpe-Mere,3afdeling Aigem, sekte B, nr.0586
- Kadastrale aard: kerk
- Bestemming volgens gewestplan KB 30/05/1978: woongebied met landelijk karakter.

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Aalst
- H. Damiaanparochie Erpe-Mere
- KERKPLEK : Sint-Niklaas en Leonardus, Aigem

Eigenaar: gemeente Erpe-Mere

Bescherming(en)

- Beschermd als monument sinds 21 februari 1978
- Gedeeltelijk beschermd als monument (orgel) sinds 19 augustus 1980

1.1.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

De kerkplek bestaat sinds onheuglijke tijden; de eerste gegevens (1019) wijzen op een band met de Sint-Baafsabdij van Gent. In 1116 verkrijgt de Sint-Salvatorsabdij van Anchin het patronaat.

eertijds had de parochie twee gebedshuizen met tot de zestiende eeuw zondagsvieringen in beide. Er was een onderpastoor vanaf de 18de eeuw tot eind 20^e eeuw.

De huidige kerk dateert uit twee periodes:

- De vroeg gotische oosttoren is de vieringtoren van de vorige kerk, waarvan de doorgangen gedicht zijn. Datering : 13de eeuw; nieuwe houten spits in 1762.
- In 1786 werd de oude kerk gesloopt en werden een nieuw koor en schip gebouwd, pseudo-basilicaal, naar plannen van Frans Drieghe (1740-1815), uitvoering door Dominicus De Staercke.

Erfgoedfiche: geactualiseerde versie van <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8251>

De Sint-Niklaaskerk te Erpe-Mere (Aigem) is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de **historische waarde en artistieke waarde**

Eenvoudige kerk (pseudobasiliek) uit de 18de eeuw met gotische oosttoren en classicistische westgevel. Het omringend kerkhof is vervangen door een groenaanplanting waarrond een bakstenen muurtje en parking.

De plattegrond ontvouwt een driebeukige kerk van vier traveeën, een koor afgesloten door een achzijdige toren (bovenbouw), eenlaagse noordelijke en zuidelijke sacristie in de oksels van koor en schip. Bakstenen schip op plint van zandsteen, 1786 gedateerd op de sluitsteen van de deur in de westgevel; beraapte west- en zuidgevel, witgeschilderde noordgevel (*sedert de restauratie van 1995-98 zijn alle gevels witgeschilderd, met vochtproblematiek in west- en zuidgevels, buiten- en binnenzijde*); vroeg-gotische toren van zandsteen.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Schip onder doorlopend zadeldak, sacristieën onder afgesnuit zadeldak. Streng classicistische voorgevel, geritmeerd door Toscaanse pilasters. Rondboogdeur in rechthoekige hardstenen omlijsting met neuten en bekronende driuipijst; rozetten in de zwikken, trapezoidale sleutel met vermeld jaartal. Daarboven rondboogvenster en oculus. Het geschilderde jaartal 1862 duidt op de beraping (*samen met de beraping is het jaartal verwijderd*). Noord- en zuidgevel: eenvoudige rondboogvensters met vlakke omlijsting en lekdrempels van arduin. Merkwaardige vroeg-

gotische toren van circa 1300, geflankeerd door steunberen: oorspronkelijk kruisingstoren, zie dichtgemetselde scheibogen. Dichtgemetseld sacristiedeurtje (van rond 1250). Vierkante romp overgaand in een achthoek onder geknikte (gebogen) spits (leien). (*Tot de restauratie van 1995-1998 was het parement gedeeltelijk bezet met erop geschilderde voegen*). Galmgaten ingewerkt in het midden van drie gekoppelde spitsboognisjes op sierlijke kolonnetjes; kroonlijst op consoltjes. Er zijn zeven mensenhoofdjes onder de kraag.

Middenbeuk met rondboogarcaden op Toscaanse zuilen met entasis; kapitelen en dekplaten van arduin; achzijdige sokkel (arduin). Rozetten in de zwikken

Schip, zijbeuken en koor overdekt met boheemse kappen tussen gordelbogen, opgevangen door consoles. Toren met binnenin deels weggebroken bakstenen traptoren, de scheibogen op imposten van zandsteen zijn duidelijk zichtbaar, vlakke houten zoldering. Resten van middeleeuwse beschildering in de toren (geschilderde voegen). Tegen de toren, ten oosten, een calvarie met beelden uit de 18de eeuw (*de beelden zijn nu gerestaureerd en in de kerk gebracht*).

Mobilair

- Classicistische altaren, hoofdaltaar (vierde kwart van de 18de eeuw; gemarmerd hout) en zijaltaren (19de eeuw);
- Lodewijk XVI-lambrisering van het koor; koorbanken door Peter de Meter (Geraardsbergen, 1754);
- communiebank (18de eeuw);
- neorococobiechtstoelen (1871) en dito muurbekleding (Louis van Erkel, Borgerhout);
- predikstoel hermaakt in 1805 naar een voorbeeld van 1719.
- Dooksaal uit de 18de eeuw met (zeer origineel) orgel door Van Peteghem (1819).

Het orgel in de Sint-Niklaaskerk is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de **historische waarde**

Recent gerestaureerd (Potvlieghe)

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

De kerk bezit o.a. een beeldengroep (Christus aan het kruis met de beide moordenaars (17de eeuw of ouder); de moordenaars zijn recent gerestaureerd en het Christusbeeld is in restauratie (restauratrice S. Van Wissen)) en liturgisch vaatwerk van Jean-Louis Philippront (Ath, 1725-1789). Ook de neo-rococo lambrisering (onbepaalde variatie van bloem- en fruitmotieven) met biechtstoelen en Johannes-de Doperbeeld door Louis van Erkel (Borgerhout) uit 1871 zijn vermeldenswaardig. Verder enkele oude houten beelden. Resten van middeleeuwse schildering in de toren.

Er is een beknopte inventaris. Actueel wordt een nieuwe inventaris gemaakt door erfgoedvrijwilligers. (input in E)

In de kerk is er een beschermd Van Peteghemorgel uit 1819. Recente restauratie (deskundige Wenzel Mertens; orgelbouwer Joris Potvlieghe). Onderhoudscontract met Joris Potvlieghe.

In de torenruimte is er een uurwerk van Van Lul uit 1852.

Op de kerkzolder en in de toren vinden vlermuizen, een grote kolonie gierzwaluwen en een kerkuil (dit jaar geen) een onderkomen.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

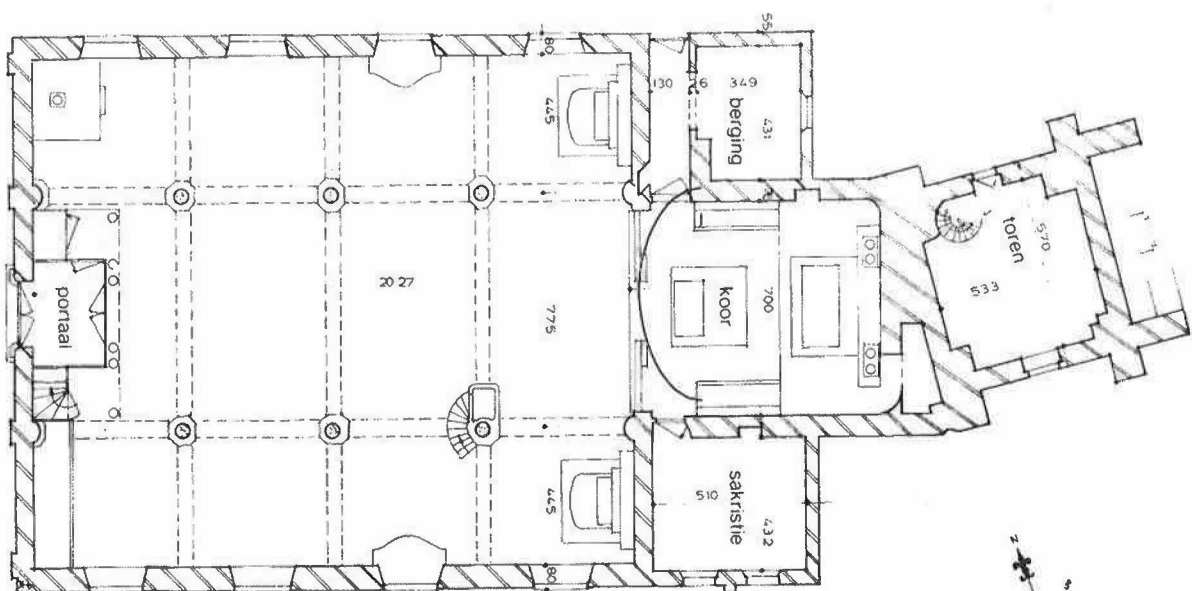
b) Architecturale mogelijkheden

De kerk is een rechthoekige ruimte, waarin zes pilaren enige verdeling geven in beuken. De neo-roccolambrisering (Van Erkel, 1871), die doorloopt aan de drie kanten (met kerkmeestersbank) maakt enige compartimentering moeilijk.

Toegang langs het portaal en via een zijdeur aan de berging. De "berging" is nu bijna volledig ingenomen met de verwarmingsinstallatie en het toilet.

De toren (met de toegang tot de kerkzolder) is niet in verbinding met de rest van de kerk. De toren heeft twee verdiepingen, maar de 1e verdieping is via een moeilijke en smalle wentel- en steektrap bereikbaar.

De elektrische installatie van heel het gebouw wordt bediend vanuit één schakelkast in de sacristie.

Grondplan van de kerk van Aaigem. (1980)

c) Bouwfysische toestand

De kerk is beschermd als monument.

De kerk is recent gerestaureerd (1995-1998; ontwerper Bressers; uitvoering Monument Vandekerckhove).

Ook het interieur is gerestaureerd (1996-2002; ontwerper Stoop; uitvoering Patina en De Witte). Het orgel is tevens gerestaureerd en bespeelbaar.

De algemene toestand is goed, behalve een ernstige vochtproblematiek in de gevels, die opgedoken is na de restauratiecampagnes, vooral aan de westgevel. Die problematiek werd bestudeerd (verslag Monumentenwacht en KIK). Opstart dossier Westgevel: 2020 :Fase 1 = aanpakken vochtprobleem (afgerond). Fase 2 = bepleisteren en schilderen (nog lopende).

Aangesloten bij Monumentenwacht.

In de berging is een toilet.

1.1.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Er was in de deelgemeente Aaigem een stijging naar 2.208 inwoners in 2024.

De kerk bevindt zich op een verhevenheid in het midden van een ovaal plein (oude dorpsplein + vroeger kerkhof). Aan het plein zijn er onder meer de (pas vervreemde) pastorie (**beschermd monument sedert 27 januari 2003**) en het oude dorpshof (eertijds van de abdij van Anchin; vastgesteld als bouwkundig erfgoed 5 oktober 2009). Aaigemdorp (het dorpsplein met omgevende huizen en verdere bebouwing) is **beschermd als dorpsgezicht sedert 21 februari 1978**.

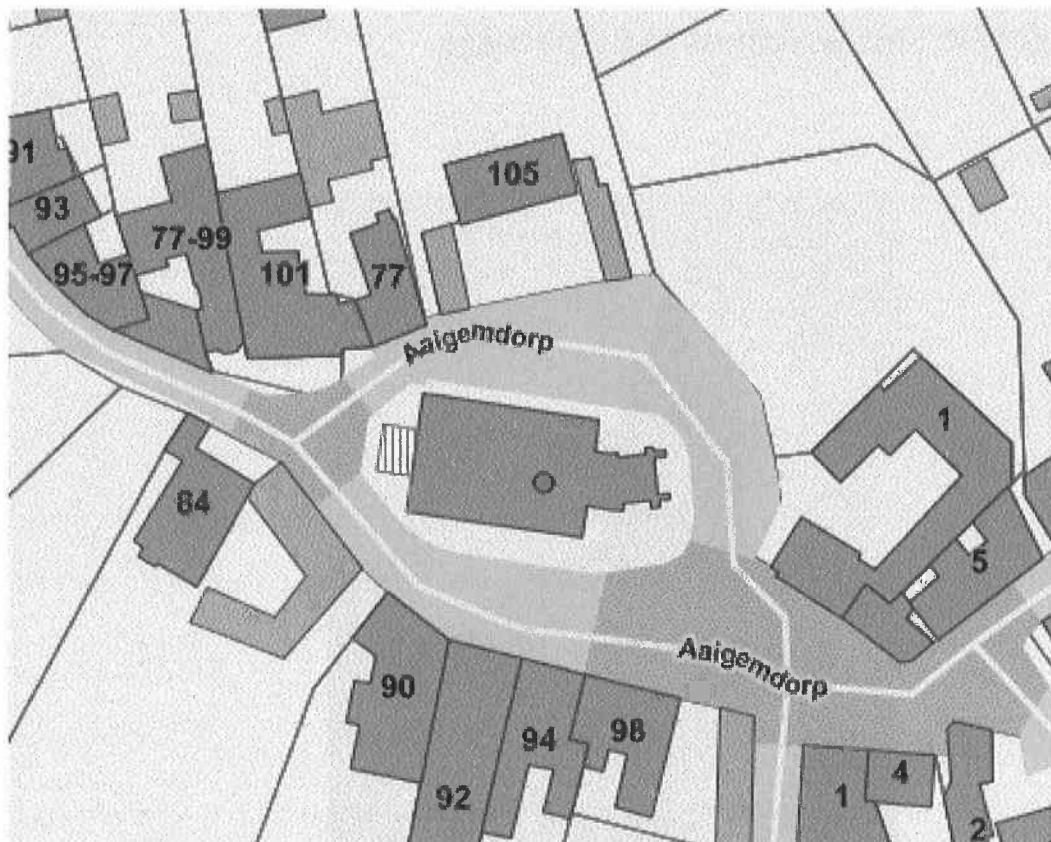
Dit is het enige beschermde dorpsgezicht van Erpe-Mere en ook de beschermde Gotegemolen en Aaigemdries, alsook natuurgebied Den Dotter bevinden zich in de nabije omgeving. De ligging langs fiets- en wandelroutes resulteert in veel passage van wandelaars, fietsers, etc. alsook de aanwezigheid van een B&B.

De functie van de pastorie (Vergaderruimte voor parochiale organen, Vergaderruimte kerkfabriek, Archief ruimte kerkfabriek, Archief ruimte parochie, Parochiesecretariaat, Onthaal, catechese) is wegens de des affectatie van de pastorie in 2017 overgenomen door een privé-initiatief van twee vzw's uit Aaigem en Burst die samen het parochiethuis hebben aangekocht en ingericht.

De dorpsschool (eerste keuze voor kinderen van Aaigem en Heldergem; tweede keuze voor Woubrechtgem), rust- en verzorgingstehuis zijn in de nabijheid. In het rusthuis is er communiebedeling en tweewekelijks een eucharistieviering.

Ondanks de perifere ligging beschikt Aaigem over een levendige dorpskern met parkeergelegenheid /fietsenstalling, cafés, een feestzaal, een gemeentelijk ontmoetingscentrum, een jeugdhuis (JOIC) en een rijk verenigingsleven (het zevende zintuig, KOP, Chiro, etc.)

Er is geen kerkhof meer rond de kerk, maar het kerkhof is op korte afstand.

105 : pastorie ; 92: feestzaal; aansluitend op 105: RVT en school.

1.1.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt gebruikt voor volgende gelegenheden:

- Eredienst: -eucharistievieringen en gebedsdiensten in het weekend en in de week 2 eucharistievieringen op dinsdag en donderdag - vieringen op Hoogdagen.
- Begrafenissen - huwelijken - doopvieringen - vormselviering - eerste communie - schoolvieringen - Goede Vrijdagviering - misviering op kermismaandag.
- Voorbereiding en repetities vormselviering - repetities eerste communie - start catechesejaar van de vormelingen.
- Concerten 'zevende zintuig' - startplaats of tussenstop voor verschillende evenementen zoals start marathon, wielruitstap vanuit Zottegem met tussenstop en concert in onze kerk.
- halte en stilteplaats voor de vele wandelaars die naar Aaigem komen en onze open kerk bezoeken.

Tweejaarlijks is er in de kerk een kerstevocatie "Kerstmijmeringen".

Er is een Ommegang ter ere van O.L. Vrouw van Lourdes (sinds 1874; begeleid door ruiters), recent aangevuld met een paardenomwegang (sinds 1994).

1.2. KERKPLEK: Sint-Martinus in Bambrugge

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

1.2.1. Identificatie

Naam: KERKPLEK: Sint-Martinus: Bambruggedorp 27/A, 9420 Bambrugge

Geografische ligging

- Bambruggedorp 27/A 9420 Erpe-Mere
- Provincie: Oost-Vlaanderen
- Kadastrale identificatie : Erpe-Mere 5de afd. Bambrugge, sectie A, nr. 0582E
- Kadastrale aard: kerk
- Bestemming volgens gewestplan 30/05/1978: Woongebied

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Aalst
- H. Damiaanparochie Erpe-Mere
- KERKPLEK : Sint-Martinus Bambrugge

Eigenaar: gemeente Erpe-Mere

Bescherming(en)

- Niet-beschermd
- Gedeeltelijk beschermd als monument (orgel)
- Eigenaar : gemeente Erpe-Mere

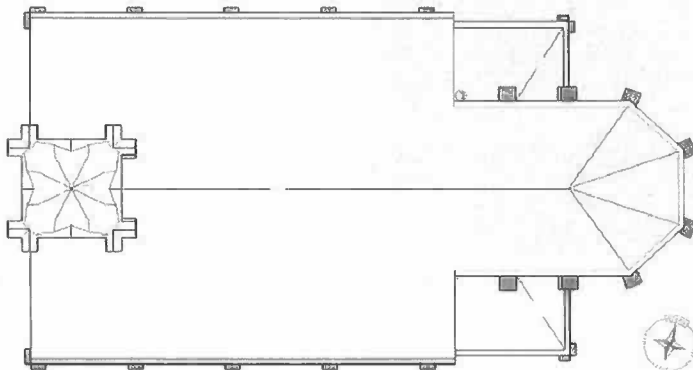
1.2.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde **Ontstaan van de kerkplek**

Er is van een kerk of bidplaats te Bambrugge reeds sprake in een oorkonde van 't jaar 1117. Rond 1500 bezit Bambrugge een zelfstandige kerkadministratie en een aparte armentafel. Pas in het begin van de 19de eeuw wordt Bambrugge als afzonderlijke parochie opgericht. Op 19 oktober 1802 benoemde de bisschop Joannes Du Baillon tot eerste pastoor van deze nieuwe kerkgemeenschap. Bambrugge, dat een grote verering voor St.-Anna kent is in feite een St.Martinus-parochie (heilige die in deze streek centraal staat). De heropbouw is opgestart in 1853 en is voltrokken in 1874. Onze kerk kende heel wat verbouwingen. Zo werd voor onze kerkdeur een steen gelegd met daarin "1756". Die steen duidt niet de ouderdom van onze kerk aan, maar is afkomstig van een kapel verbonden aan het Bambrugs kasteel, dat zich toen bevond in de omgeving van de huidige molens "Van Sande". Ook het hoofdaltaar met zijn basreliëfs die het leven van St.-Antonius voorstellen en de drie glasramen daarachter, zijn van deze kapel afkomstig.

Beschrijving kerkgebouw

Neogotische pseudo-basilicale kerk uit 1853 - 1874. De plattegrond ontvouwt: een westtoren, een vier traveeën breed driebeukig schip, een koor met een rechte travee en driezijdige sluiting. Noordelijke en zuidelijke sacristie in de oksel van het schip en het koor. Bakstenen gebouw op sokkel van respectievelijk baksteen en zandsteen (ten oosten en aan de westgevel); leien zadeldak.

Westgevel gemarkeerd door vlakke steunberen met drie versnijdingen; vierkante westtoren met drie geledingen onder achtzijdige spits (leien) met dakkapellen, geflankeerd door steunberen met vijf versnijdingen. Spitsboogdeur met geprofileerde omlijsting van zandsteen op neuten; aan weerszijden daarboven respectievelijk spitsboog nissen en spitsboogvenster met afzaat en deels geprofileerd boogtracé doorlopend over de penanten; oculus in omlijsting van zandsteen; spitsboogvormige galmgaten. Noord- en zuidgevel en koor geritmeerd door steunberen met drie versnijdingen, respectievelijk spitsboogvensters en lancetvensters met afzaat en omlopende, doorgetrokken druiplijst.

Interieur: begane grond van toren onder kruisribgewelf met klokken gat. Middenbeuk met spitsboogarcaden op zuilen voorzien van achtzijdige abacus. Middenbeuk en zijbeuken overdekt door middel van kruisribgewelven, in de zijbeuken op consooltjes. In het koor, kruisribgewelven op smalle halfronde pilasters met bladkapitelen. Koorsluiting met straalgewelf gemarkeerd door fraaie sleutel met bladmotief.

Meubilair: Barokke altaren in gemarmerd hout; preekstoel uit de 19de eeuw; doopvont uit de 18de eeuw. Beschermd orgel.

(Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Parochiekerk Sint-Martinus [online], [Ehttps://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8269](https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8269):(geraadpleegd op 23 juli 2017).

Beschermd orgel

Het orgel is beschermd als monument door een KB van 19 augustus 1980 omwille van z'n historische waarde. Het werd oorspronkelijk gemaakt voor de kerk van Sinaai-Waas door Jan Bremser in 1665. Tussen 1750 en 1770 was er een totale renovatie door P. van Peteghem (Gent). In 1876 werd het orgel door P.J. Vereecken & zonen (Gijzegem) overgeplaatst naar de kerk van Bambrugge.

Tussen 1876 en 1940 geschieden er een aantal wijzigingen aan het instrument. In 1957 werd door H. Laureys (Gent) een herstelling uitgevoerd, gepaard gaand met verdere dispositiewijziging.

Het orgel wordt zelden bespeeld omdat voornamelijk een klein elektrisch versterkt orgel wordt gebruikt.

St.-Annaverering

De patroonheilige van onze Sint-Martinuskerk is de heilige Martinus.

Maar in Bambrugge wordt vooral de heilige Moeder Anna gevierd en vereerd.

Het naamfeest van Moeder Anna wordt gevierd op 26 juli (biddag). De processie (en de kermis) gaan dan ook door op 26 juli zelf, als dit een zondag is, of op de eerste zondag na 26 juli.

Wij hebben in onze kerk 2 beelden van de H. Moeder Anna.

Om te beginnen een beeld met de H. Moeder Anna, die de kleine Maria draagt.

Het 2de beeld is een afbeelding, die genoemd wordt: **Sint-Anna-ten-drieën**.

Hierin wordt afgebeeld: de H. Moeder Anna - ook zij draagt Maria en Maria draagt hier het Kindje Jezus. Vandaar dan ook de benaming van het beeld: Sint Anna-ten-drieën. Het is dit beeld dat meegedragen wordt tijdens de jaarlijkse processie ter ere van de heilige Moeder Anna.

b) Architecturale mogelijkheden

De kerk heeft één hoofdbeuk en twee zijbeuken. Er is momenteel een capaciteit van 170 stoelen. In oostelijke richting is er het koor, met langs beide zijden een sacristie. De linkse sacristie is voorzien van een nooduitgang.

De rechtse achter zijbeuk werd omgebouwd tot een vergaderlokaal met keukeninfrastructuur.

Tevens werd er modern sanitair voorzien - toegankelijk voor mindervaliden.

Boven het vergaderlokaal bevindt zich o.a. het archief.

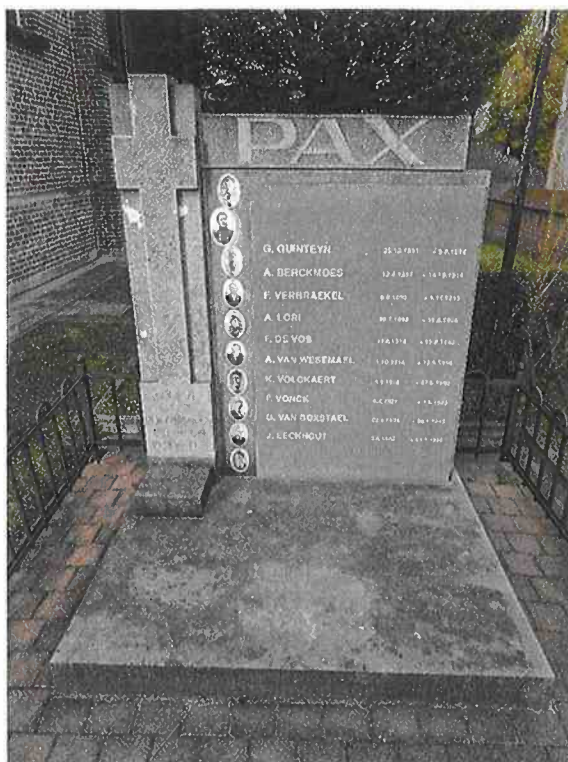

De linkse achter zijbeuk is ingericht als rouwhoekje, gebruikt bij begrafenisplechtigheden.

In het kerkgebouw kunnen naast de gebruikelijke kerkdiensten ook tentoonstellingen of andere culturele activiteiten plaatsvinden.

Vanwege het beschermde orgel moet de akoestische ruimte gevrijwaard worden en is compartimenteren in de hoogte niet mogelijk.

Naast de kerk vind je een strook grasveld met het monument voor de gesneuvelden van de wereldoorlogen.

c) Bouwfysische toestand

De bouwfysische toestand van het gebouw is zeer goed. Er worden geen grote werken voorzien de komende jaren. In 2002 werd de buitenkant van de kerk gerestaureerd (hervoegeen van de gevels, restauratie van de glasramen, vernieuwen van het dak alsook de dakgoten). Op zolder werden de loopbruggen boven de zijbeuken vernieuwd. In hetzelfde dossier werd ook de verwarming op aardgas geïnstalleerd en de complete elektrische installatie vernieuwd.

In 2012 werd het interieur van de kerk volledig geschilderd. Tevens werd divers houtwerk (alsook de gewelven) behandeld tegen hout borende insecten. De parketvloer in de sacristie werd vervangen en beschadigde tegels in de kerk werden vernieuwd. Binnen schrijnwerk werd eveneens vernieuwd.

Anno 2013 werd het vergaderlokaal met bijhorende infrastructuur gebouwd (zie hierboven).

In 2016 werd op aangeven van monumentenwacht de loopbrug boven het schip vervangen, alsook de trappen die in slechte toestand waren. In 2017-2018 werd de spiltrap naar het doksaal vernieuwd.

Sinds 1 juli 2017 wordt de kerk dagelijks opengesteld voor het publiek. Daarvoor werd de nodige beveiliging voorzien (inbraakalarm en camerabewaking). Er is tevens WIFI en een telefoonlijn aanwezig.

In 2020-2021 werd het volledig buitenschrijnwerk inclusief de dakgoten opnieuw geschilderd.

Verwarming en klokken kunnen op afstand worden bediend.

In 2023 werd een multimediascherm aangekocht waarop presentaties kunnen worden gegeven. Er is tevens een draadloze luidspreker aanwezig die buiten kan gebruikt worden.

De kerkraad heeft een lidmaatschap aangegaan bij monumentenwacht in 2012. Er zijn geen urgente problemen.

1.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

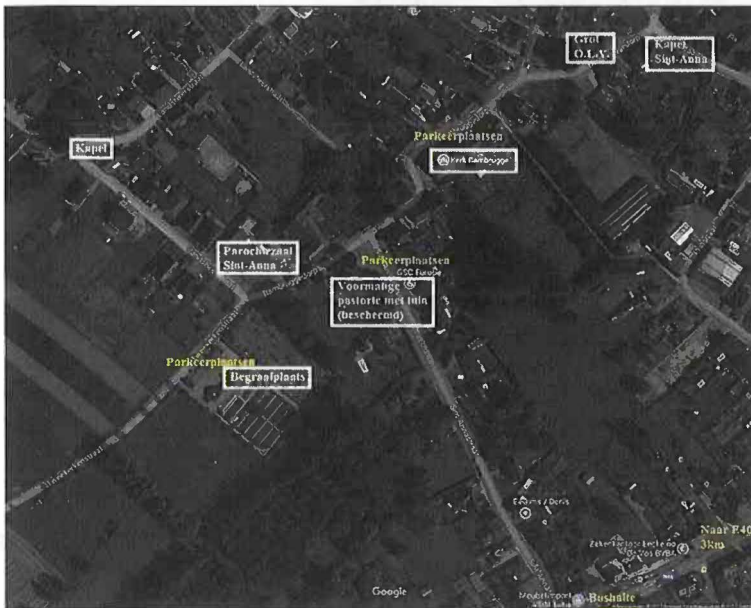
Er was in de deelgemeente Bambrugge een toename naar 1.907 inwoners in 2024.

De kerk en het centrum van onze parochie zijn goed bereikbaar. Bambrugge wordt doorkruist door de N46, de Oudenaardsesteenweg. De Sint-Martinuskerk is centraal gelegen, zo'n 350 m van de N46

verwijderd. De meest frequente halte van "De Lijn" bevindt zich op ongeveer 420 m van de kerk. De E40 ligt op zo'n 2,6 km afstand van de kerk: op- en afritten 18 (Erpe-Mere) van de E40.

Er is een halte van de NMBS op 900m afstand, maar deze wordt enkel tijdens het schooljaar bediend. Het kerkhof (180 m), het parochiaal ontmoetingscentrum "Sint Anna" (120 m), de kapel van de H. Anna (220 m) en de kapel van H. Hart (320 m) liggen op wandelafstand.

Rond de kerk is enkel in de straat parkeergelegenheid maar aan het ontmoetingscentrum "Sint Anna" (20 tot 30 parkeerplaatsen op 130 m), aan het oud-pastoriegebouw (25 plaatsen op 80m) en aan het kerkhof (28 plaatsen op 180m) is er ruime parkeermogelijkheid.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Wandel je van de kerk naar de kapel van H. Anna, dan vind je de grot O.L.V. even voor deze kapel.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Er zijn een 11-tal vrijwilligers actief in de kerk (parochieploeg en kerkraad). De vzw Sint Anna die de parochiezaal beheert staat los van de kerkplek. Op Samana na zijn er geen verenigingen die specifiek verbonden zijn met de kerkplek. Er zijn geen scholen of andere publieke instellingen in de omgeving.

1.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Het kerkgebouw wordt heden ten dage nog steeds gebruikt voor H. Missen, begrafenissen, doopsels, huwelijken en de H. moeder Anna processie (de zondag na 26 juli is er ook kermis). Tevens is er jaarlijks een paardenomwegang.

Valorisatie: occasioneel worden er tentoonstellingen en (piano)concerten georganiseerd (voordracht boek Job, vaandel tentoonstelling...). Elke maand wordt er na de vieringen koffie aangeboden. Jaarlijks is er ten voordele van Welzijnszorg "soep op de stoep".

Gedeeld gebruik in het vergaderlokaal (zie architecturale mogelijkheden) vinden de samenkomsten plaats van de kerkploeg en de kerkraad. Andere katholiek geïnspireerde verenigingen kunnen indien gewenst ook gebruik maken van deze faciliteit.

De periode rond kerstmis hebben we in Bambrugge ook een kerstallentocht. Er wordt aan de mensen gevraagd zoveel mogelijk een kerststal te plaatsen. Er wordt dan rondgegaan langsheen deze kerststallen en bij elke kerststal wordt een lied gezongen en een gebed gebeden. De kerstallentocht wordt afgesloten met een samenkomst in het Parochiaal Centrum.

1.3. KERKPLEK: Sint-Martinuskerk in Burst

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

1.3.1. Identificatie

Naam: Sint-Martinuskerk

Geografische ligging

- Burstdorp zonder nummer, 9420 Burst
- Provincie: Oost-Vlaanderen
- Kadastrale identificatie : Erpe-Mere, 4de afd. Burst, sectie A, nr. 0376A
- Kadastrale aard : Kerk
- Bestemming : gewestplan 30/05/1978 : woongebied.

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Aalst
- H. Damiaanparochie Erpe-Mere
- KERKPLEK : Sint-Martinus Burst

Eigenaar: gemeente Erpe-Mere

Bescherming(en)

- Vastgesteld als bouwkundig erfgoed op 5 oktober 2009
- Gedeeltelijk beschermd als monument (orgel) sinds 19 augustus 1980

1.3.2. Beschrijving

De kerkplek bestaat sinds onheuglijke tijden. De eerste vermelding is uit 1117, wanneer de abdijs van Vorst het patronaat verwerft. Burst is dan moederkerk van Bambrugge, Borsbeke en Vlekkem. Burst-Bambrugge blijft tot de Franse tijd één parochie, met twee kerken, twee kerkbesturen, twee armentafels ...

De ruime neogotische kerk dateert uit 1852, naar een ontwerp van Louis Minard (1801-1875). Het is een transeptloze pseudobasiliek. De middeleeuwse kruiskerk werd volledig afgebroken.

a) Cultuurhistorische waarde

Erfgoedfiche: geactualiseerde versie van <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8281>

Eenvoudige neogotische pseudo-basilicale kerk met ommuurd tuintje en parking. Oudste vermelding van de kerk in 1117; huidige kerk van 1852-1855 naar ontwerp van architect Louis Minard (Gent).

De plattegrond ontvouwt een ingebouwde vierkante westtoren, een driebeukig schip van zes traveeën, een koor met twee rechte traveeën en driezijdige sluiting, noord- en zuidsacristie in de oksel van koor en schip.

Gebouw van baksteen met plint en hoekstenen van zandsteen onder zadeldak (leien). Sacristieën onder afgewolfd zadeldak (leien). Sobere

westgevel, gemarkeerd door hoekpijlers uitlopend op pinakels. Vierkante westtoren, overgaand in achthoek; drie geledingen onder ingesnoerde spits (leien); geflankeerd door vlakke lisenen. Spitsboogdeur in arduinen geprofileerde omlijsting op neuten; links en rechts spitsboognis met respectievelijk beelden van Sint-Petrus en Sint-Paulus (*Matthias Zens*); verder spitsboogvormige vensters en galmgaten in geprofileerde omlijsting van arduin met geprofileerd boogtracé op gestrekte uiteinden, arduinen lekdrempels.

Gelijksoortige vensters in gevels van zijbeuken en koor. Blinde koorsluiting met 1874 gedateerde gevelsteen in het oostpand.

Achter het koor, bron van de Heilige Eligius met bakstenen kapelletje met beeld van de Heilige Eligius en twee engelen, 1912 gedateerd (engeltjes al geruime tijd verdwenen (gestolen)).

Mobilair

Neogotische altaren van 1854; neogotische preekstoel door Peeters (Turnhout).

Orgel door P.J. Vereecken (Gijzegem) van 1861, verbouwd door de familie Loncke (Esen) in 1946.

Belangwekkende neogotische schilderijen in koor en beuk (Theodoor Canneel, Felix Metdepenninghen), recent gerestaureerd (Altritempi).

Het orgel in de Sint-Martinuskerk is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de historische waarde. Het orgel is in goede staat en bespeelbaar.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

b) Architecturale mogelijkheden

De ruime kerk is een rechthoekige ruimte, een schip met drie beuken en zes traveeën. Er is momenteel een capaciteit voor 250 stoelen. Achteraan in de laatste travee zijn een rouwhoek en een kapel voor de H. Joannes Neumann gemaakt. De eerste travee vooraan wordt deels ingenomen door de zijaltaren en het uitgebreide koor. De rouwhoek biedt over de gehele hoogte ruimte voor een eventuele nieuwe invulling.

Ter hoogte van het beschermde orgel moet de akoestische ruimte gevrijwaard worden.

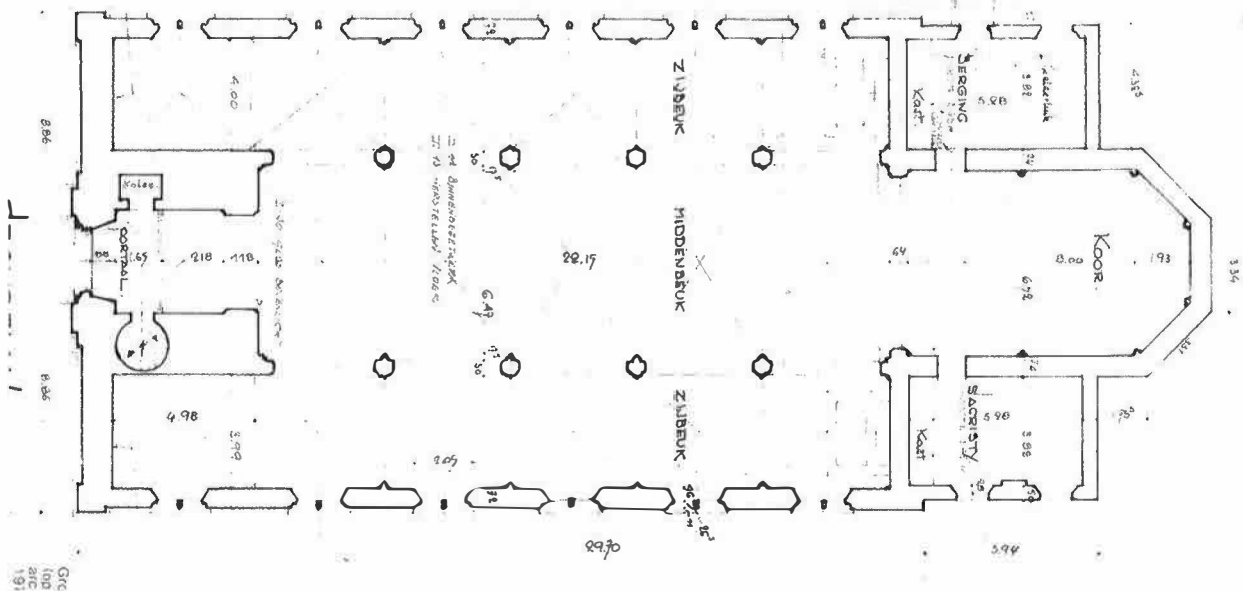
We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Toegang langs het portaal en via een zijdeur aan de berging.

In de toren zijn antennes geplaatst (Proximus).

De elektrische installatie van heel het gebouw wordt bediend vanuit één schakelkast in de sacristie.

c) Bouwfysische toestand

Zeer goed in orde. De goten worden jaarlijks onderhouden. Er worden geen grote investeringen voorzien de komende jaren. Enkel een stukje herbepleisrerde muur in ingangsportaal dient te worden geverfd.

Restauratie in 1992-1998, ontwerper Bressers, aannemer Van Loy - Woudenberg.

Het interieur is een waardevol neogotisch geheel, in meubilering en muurschildering (van Theodoor Canneel en Felix Metdenpenninghen). Recente restauratie (2006), ontwerper Stoop, uitvoering Monument Vandekerckhove, Altritempi). Hoofaltaar en zijaltaren uit 1854. Schilderij

van Witdoeck (1855) en Van der Eecken (1856). Preekstoel van Peeters (1855). Beelden van Matthias Zens en Albert D'havé. Enkele oude houten beelden.

Vernieuwing van verwarming en elektriciteit plus geluid in 2002. De verwarmingsinstallatie op aardgas werkt met convectoren. Minder geluidshinder dan blazer. Er wordt een constante temperatuur aangehouden.

Er is een inventaris van het erfgoed.

Het als monument beschermde orgel is uit 1861 van orgelbouwer Vereecken.

Aangesloten bij Monumentenwacht.

In de kerk is een toilet in de stookruimte links naast het koor.

Er is een Proximus-antenne in de toren (2001, uitgebreid in 2004) met alarminstallatie voor de hele kerk. Dit zorgt jaarlijks voor extra inkomsten.

1.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Inzake bevolkingsdichtheid was er een toename naar 3.305 inwoners in 2024

De kerk staat op een plein (nu parking, eertijds kerkhof) tussen straten. Het is het centrum van het dorp op het kruispunt van de belangrijkste wegen (o.a. de steenweg Aalst-Oudenaarde). Aansluitend bij de kerk zijn er de vrije lagere school (eerste schoolkeuze voor de kinderen van Burst, Bambrugge (tweede keuze voor Zonnegem)), sociale appartementen, de (sedert 27 januari 2003 als monument beschermde, niet meer bewoonde) pastorie en het parochiaal centrum.

Het parochiaal centrum naast de kerk bevindt zich in goede staat en biedt ongeveer 250 zitplaatsen. Er is een VZW Parochiale Werken van Sint-Martinus die de parochiezaal uitbaat maar er zijn slechts enkelingen die ook in de kerkfabriek actief zijn.

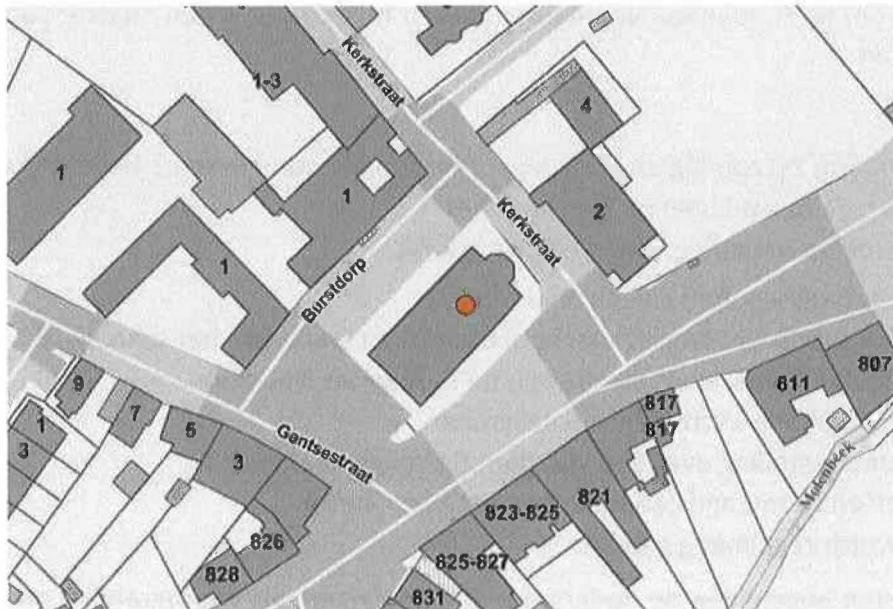
We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

De functie van de pastorie (Vergaderruimte voor parochiale organen, Vergaderruimte kerkfabriek, Archief ruimte kerkfabriek, Archief ruimte parochie, Parochiesecretariaat, Onthaal, catechese) wordt wegens de desaffectatie overgenomen door een privé-initiatief van twee vzw's (zie parochiethuis te Aaigem). Er zijn een 20tal vrijwilligers actief.

Er is geen kerkhof meer rond de kerk, maar het kerkhof is op zeer korte afstand. Er is in de omgeving

van de kerk ruime parkeergelegenheid (43 plaatsen rond de kerk en 25 plaatsen op parking parochiaal centrum). Er is een bushalte op ongeveer 150 m. afstand.

2 en 1-3: school en sociale appartementen; 4: pastorie; 2: parochiaal centrum, waarachter parking

Het kerkhof rond de kerk werd geruimd in de jaren '60. Rechts naast de kerk vind je een strook grasveld met het monumentaal monument van de familie. Dooreman-Roman.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.1.1. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk is alle dagen toegankelijk en wordt, gezien de ligging aan een drukke verkeersweg en de speciale devotie voor de H. Joannes Neumann frequent bezocht. Er is een register voor intenties en dankbetuigingen.

Liturgisch gebruik

- weekendviering op zondag en hoogdag; ontmoetingsmomenten na belangrijke vieringen.
- zielenmis op de maandagen na de kermis
- weekdiensten op maandag, woensdag en vrijdag.
- Verder begrafenissen, huwelijken en doopsels.
- Eucharistie voor de Sint-Franciscusschool bij start en einde van het schooljaar.
- Maandelijks bedevaartsmis ter ere van de H. Joannes Neumann.
- Gedurige aanbidding 1^e zondag van december.
- Jaarlijks tentoonstelling over een volkskundig/religieus thema
- Koorconcerten (Gemengd Zangkoor Singhet Vroo Burst)
- Het orgel wordt regelmatig gebruikt

Drie doopcatechisten begeleiden de ouders van de dopelingen; als voorbereiding op de eerste communie zijn er drie instapmomenten en twee ouderavonden; voorbereiding voor het vormsel in twee jaar, met ouderavonden.

Geregeld kindernevendiensten.

De kerk is een bedevaartsplaats voor de H. Joannes Neumann met bedevaarders uit het hele land. Op St. Petrus en Paulus de laatste dag van juni is er paardenomwegang, al bekend in de 17de eeuw. Hierbij aansluitend is er kermis in het dorp.

Novene ter ere van het H. Hart.

Novene ter ere van de H. Anna.

2.2. KERKPLEK: St-Pietersbanden kerk in Erondegem

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.2.1. Identificatie

Naam: St-Pietersbanden kerk

Geografische ligging

- Erondegemdorp, 1 9420 Erpe-Mere (Erondegem)
- Provincie: Oost-Vlaanderen
- Kadastrale identificatie: Erpe-Mere, 8ste afd. Erondegem, sectie B, nr. 0463A
- Kadastrale aard : Kerk
- Bestemming : gewestplan : 30/05/1978 : woongebied met landelijk karakter.

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Aalst
- H. Damiaanparochie Erpe-Mere
- KERKPLEK : Sint Pietersbanden Erondegem

Eigenaar: gemeente Erpe-Mere

Bescherming(en)

- Gedeeltelijk beschermd (koor en de toren)
- (van 18-11-1943 tot heden)

2.2.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Altaar onder patronaat van abdij van Geraardsbergen sinds 1108. Pseudo-basilicale kerk gelegen op een noordwestelijke helling, middenin onlangs verwijderd ommuurd kerkhof; afgebroken omheining en braakgrond aan zuidkant. Gekasseide oprit en trap ten noordwesten, aansluitend bij een klein pleintje voor de school (nummer 2).

* Gotisch koor uit de 14de eeuw en kruisingstoren uit de 16de eeuw, schip gebouwd in 1846-1847, zie voor laatst genoemde jaartal op gedenkstenen in de westgevel aan weerszij van het portaal met respectievelijk vermelding van de toenmalige notabelen: D. De Wint en E.V.D. Steene en de pastoor F. De Clippele.

De plattegrond ontvouwt: een driebeukig schip met vier traveeën, een vierkante kruisingstoren, een rechthoekig koor met twee traveeën en vlakke koorsluiting, aansluitende rechthoekige sacristie eveneens van twee traveeën; ten zuiden, in de oksel van het koor en het schip, traptorentje op rechthoek met afgeronde hoeken. Bakstenen schip op afgeschuinde zandstenen plint, onder zadeldak met aanleunende lessenaarsdaken (leien). Zandstenen toren onder ingesnoerde spits (leien). Zandstenen koor onder steil zadeldak (leien), op verweerde, afgeschuinde sokkel. Bakstenen sacristie onder afgewolfd zadeldak, op afgeschuinde plint (leien), calvarie aan de oostmuur. Bakstenen traptorentje. West, noord- en zuidgevels afgelijnd door rondboogfries en geritmeerd door vlakke pilasters met hoefijzerboogje in het casement. Westelijke tuitgevel: hoge rondboogdeur in kwartholle omlijsting van arduin, bekronend gebogen driuiplijstje op strekse uiteinden; aan weerszij en daarboven: groot radvenster (metalen tracering) in omlijsting van zandsteen. In noord- en zuidgevel, rondboogvensters met ijzeren harnas en arduinen lekdrempels. Toren met gekoppelde spitsboogvormige galmgaten met doorlopende onderdorpels en omlopende, geprofileerde archivoltten. Koor met oostelijke puntgevel, geflankeerd door zware steunberen met versnijdingen. Ten noorden, gedicht spitsboogdeurtje in geprofileerde omlijsting met uitgewerkt archivolt opgevangen door driekwartzuiltjes met verweerd knoppen(?)kapiteel; blind boogveld met driepasmotief en engelenkopjes in de zwikken.

Verder segmentboogvensters uit de 18de eeuw met negblokken en doorlopende onderdorpels in arduin; gedicht spitsboogvenster in de oostelijke muur. Middenbeuk: zuilen op achzijdige sokkels met astragaal en abacus onder rondboogarcaden; tongewelf op gordelbogen en omlopende kroonlijst; zijbeuken: pseudo-kruisribgewelven (gepleisterde ribben) tussen gordelbogen opgevangen door vereenvoudigde Toscaanse pilasters ingewerkt in de noord- en zuidwanden. Toren: kruisribgewelf op zware pijlers. In het koor, tongewelf met stucbepleistering met dunne pseudo-ribben en provinciaal palmetmotief, gedateerd 1739, jaartal dat kan worden aangehouden voor de verbouwing van de vensters.

Mobilair: Hooga1taar (18de eeuw) met tabernakel (17de eeuw); zuidelijk zijaltaar, gewijd aan Sint-Hubertus door middel van chronogram gedateerd 1750; koorbank en biechtstoel (18de eeuw); preekstoel door Geefs van 1860; doopvont (17de eeuw) in noordelijke doopkapel opgenomen in groot westelijk tochtportaal (19de eeuw). Verweerde grafstenen in portaal.

b) Architecturale mogelijkheden

De kerk Sint-Pietersbanden is een pseudo-basilicale neo-Romaanse kerk gelegen in de dorpskern van Erondegem, deelgemeente van Erpe-Mere.

De kerk bestaat uit

- Een driebeukig schip met 4 traveeën
- Een vierkante kruisingtoren
- Een rechthoekig koor met 2 traveeën en vlakke koorsluiting
- Een aangebouwde sacristie
- Een traptorentje in de oksel tussen koor en schip.

Het schip is opgetrokken in baksteen op een afgeschuinde zandstenen plint.

De middenbeuk van het schip is afgedekt met een zadeldak, bedekt met leien.

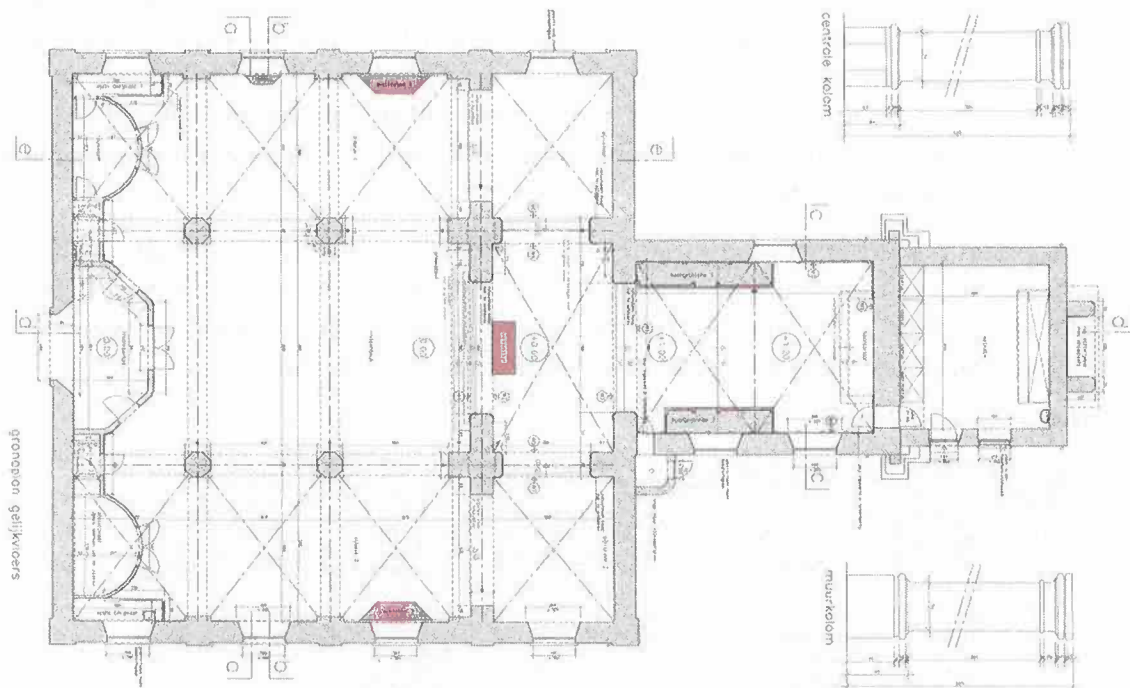
De zijbeuken zijn afgedekt met lessenaarsdaken (eveneens bedekt met leien) die tegen het zadeldak aanleunen.

De toren is volledig opgetrokken in zandsteen en afgedekt met een ingesnoerde spits, bedekt met leien.

Middenbeuk : bepleisterde zuilen op 8-zijdige sokkels met astragaal en abacus onder rondboogarcaden ;tongewelf op gordelbogen en omlopende kroonlijst.

Toren : kruisribbengewelf op zware pijlers.

Koor : tongewelf met stucbepkeistering en dunne pseudo-ribben en provinciaal palmetmotief, gedateerd 1739.

c) Bouwfysische toestand

De oudste delen van de kerk (koor en toren) zijn sinds 1943 beschermd.

De laatste onderhouds – en schilderwerken aan de kerk dateren van 1995; zowel binnen- als buitenschilderwerken.

Recent werden schilderwerken binnen uitgevoerd door de firma De Witte uit Stekene.

Er is een toilet in de zuidelijke zijbeuk naast de ingang.

De kerk is bouwfysisch in zeer goede staat.

2.2.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De deelgemeente Erondegem kende en groei naar 1.827 inwoners in 2024.

De kerk is gelegen in het dorpscentrum; in de buurt zijn geen beschermde dorpsgezichten of beschermde landshappen.

s' Avonds is de kerk mooi verlicht - het koor en de toren.

De klokken luiden t.g.v. de erediensten, begrafenissen, dopen, trouwen etc.

De kerk is vlot bereikbaar via de Gentse steenweg en met het openbaar vervoer (busdienst: de lijn). Het kerkplein wordt in 2024 heraangelegd en een ruime parking blijft voorzien.

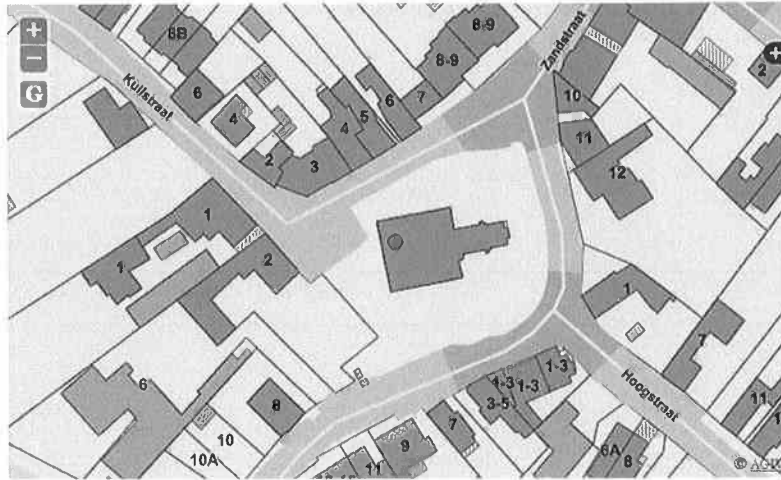
De basisschool Sint-Franciscusschool alsook de gemeentelijke basisschool De Schatkist bevinden zich op respectievelijk 50 en 150 meter van de kerk. De Parochiezaal gelegen op 50 m van de kerk is aangekocht door de Sint-Franciscusschool.

De pastorij op 100 meter afstand van de kerk zal verkocht worden door de gemeente.

De begraafplaats bevindt zich op een 200 m van de kerk.

Voormalig dorpscafé Muziekzaal ten noorden van de kerk is aangekocht door een nieuwe eigenaar en heropend onder de naam "café Rachel".

In de nabijheid bevinden zich nog meerdere kapelletjes.

2.2.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

- Misvieringen en gebedsdienst
- Begrafenissen en huwelijken
- Catechese
- Eerste communie en vormsel
- Activiteiten in de kerk door school
- In het verleden werden concerten georganiseerd (witlofsessies door skytiger).

2.3. KERKPLEK: Sint – Martinuskerk in Erpe

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.3.1. Identificatie

Naam: Sint- Martinuskerk Erpe

Geografische ligging

- Erpedorp 1, 9420 Erpe
- Provincie: Oost- Vlaanderen
- Kadastrale identificatie :
 1. Erpe-Mere, 1ste afd.Erpe, sectie C, nr. 0605 A (kerkgebouw)
 2. Erpe-Mere, 1ste afd.Erpe, sectie C, nr. 0606 C (omliggende kerktuin)
- Kadastrale aard : Kerk & kerktuin
- Bestemming : gewestplan : 30/05/1978 : woongebied

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Aalst
- H. Damiaanparochie Erpe-Mere
- Kerkplek : Sint- Martinus Erpe

Eigenaar: Kerkraad : Sint- Martinus Erpe

Bescherming(en)

- Niet-beschermd

2.3.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

De neoclassicistische hallekerk is op een hoogte gelegen. Ze werd in twee fasen opgetrokken. Een eerste bouwproject van architect Johan Beeckman, aanbesteed in 1828, voorzag in een vergroting van de oude kerk. Dat ontwerp werd, met advies van architect Lodewijk Roelandt, omgebogen naar een project voor een nieuwe kerk, waarvan de eerste fase (het koor en twee traveeën) naast - en haaks op - de oude kerk stond. De tweede fase (drie traveeën en de toren) werd gerealiseerd in 1835 en is waarschijnlijk uitgevoerd naar een ontwerp van architect Louis Minard.

Rond de kerk is de zone van het oude kerkhof met omringende kerkhofmuur gedeeltelijk behouden. De begraafplaats werd gebruikt tot einde 1953.

Ten noordwesten, twee hekpijlers met siervaas en trap.

De plattegrond ontvouwt: een vierkante toren aan de noordzijde, een driebeukig schip van vijf traveeën, een halfrond koor, deels ingebouwd in de oostelijke en westelijke sacristie die met elkaar zijn verbonden. Sober bakstenen gebouw op afgeschuinde plint van zandsteen, afgelijnd door dito hoekstenen en overdekt met zadeldak (leien).

In de plint aan de oostzijde staat het jaartal van de eerste bouwfase geschreven (MDCCCXXVIII), alsook de namen van de toenmalige notabelen: pastoor Van der Haegen en burgemeester A.L.J. Danneels en die van mevrouw Kluyskens, die wellicht financieel heeft bijgedragen.

Noordgevel met ingebouwde vierkante toren onder ingesnoerde spits (leien). Rechthoekige deur in omlijsting van arduin, daarboven rechthoekig venster, ingeschreven in omlijsting van arduin met bekronend driehoekig fronton op consoles. In de noordgevel staat een gedenksteen met vermelding van het jaartal 1835 en namen der toenmalige notabelen, respectievelijk B. Matthys, pastoor, J.B. van Wassenhove, onderpastoor en J. van Droogenbroeck, burgemeester. Verder oculus en rondboogvormige galmgaten. Oost- en westgevel en koor geritmeerd door rondboogvensters met ijzeren harnas op doorlopende zandstenen onderdorpels. In de zuidelijke muren van de zijbeuken, een gedicht oculus.

Grafplaten uit 19^e en 20ste eeuw tegen de oostelijke en noordelijke gevel.

Sacristieën van 1863 naar ontwerp van architect J.B. Goeminne met rondboogvensters met lekdrempels en rechthoekige ingang deur. Toren met geplafonneerde begane grond. Middenbeuk: rondboogarcaden op zware Toscaanse zuilen op achzijdige sokkel. Schip, zijbeuken en koor met pseudo-kruisribgewelven (gepleisterde ribben) tussen gordelbogen in zijbeuken opgevangen door pilasters van oost- en westwand. Koorsluiting met driedelig kruisribgewelf op zware Ionische pilasters.

Mobilair: Preekstoel uit 1837 door J.B. Pouliart, een kopie van de 18^e-eeuwse preekstoel in de kerk van Ternat.

Het Van Peteghemorgel uit 1766 is in 2002-2004 hersteld en aanzienlijk uitgebreid. De oorspronkelijke orgelkast van Alexander Nuten is daarin geïntegreerd.

Kunstwerken: beeld Sint-Anna-ten-drieën (16^e eeuw) en schilderij Passie van Christus (drieluik 16^e eeuw)

De inventaris werd recent gedigitaliseerd.

b) Architecturale mogelijkheden

Buiten

Omheen de kerk is er een kerktuin die veel mogelijkheden geeft voor diverse zaken, de tuin is groen en rustig: de zone aan de westkant is helemaal weggestoken van de straat, de zone aan de oostkant geeft zicht op zowel de Dorpsstraat en de Kleine Ommegangweg. Via de Kleine Ommegangweg is er toegang tot parking achter de kerk.

Een paar specifieke elementen in de buitenomgeving hier opgeleijst:

- grafplaten tegen de gevel aan de oostzijde en noordzijde
- solitair grafmonument aan de noordwestelijke hoek van de kerk
- een lourdesgrot in het midden van de tuin achter de kerk (westkant), de westzijde is met het aangrenzende perceel (voormalig café) en de kerk een ingesloten, afgeschermd binnentuin met tegelijk bredere mogelijkheden tot directe verbinding met het verkeersvrije dorpsplein.
- een lindeboom die aangeplant werd n.a.v. de 150e verjaardag van het kerkgebouw (oostkant)
- de gedeeltelijk behouden kerkhofmuur die tot meer dan 1.5 m hoogteverschil opneemt t.o.v. de voetpaden.
- de kerkhofmuur wordt onderbroken door een trappengeheel afgeboord met arduinen zuilen met siervazen en gesmeed hekwerk.
- Parking achteraan de kerk op kerkerrein en eveneens parking op een aangrenzend gemeentelijk perceel (oostkant) van waaruit de kerk ook zonder treden toegankelijk is voor mindervaliden. Daar is een parkeerplaats voor mindervaliden voorzien.

Anderzijds is niets aan dit gebouw, noch aan zijn omgeving dat opgenomen is in de inventaris

onroerend erfgoed.

De foto geeft met rode lijn de contour van de kerk aan. De blauwe lijn geeft de perceelgrens weer.

Binnen

Binnenin de kerk zorgen de pilaren ervoor dat de blik bij het binnenkomen eerst gericht wordt naar het koor, het grote St-Martinusschilderij, het hoogaltaar met de kandelaars en het altaar. Rechts is de oude preekstoel omheen de middelste paal gedraaid.

Voorts heeft de kerk grote glas-in-lood ramen: zowel in het koor als in het schip van de kerk. Het zorgt overdag voor een zeer kleurrijk gegeven.

Het schip is volledig voorzien van houten lambrisering (+/- 3 m hoog) met daarin de kruisweg van Christus ingewerkt onder de vorm van 14 grote schilderijen. Tussen die lambrisering in zijn ook 4 biechtstoelen geplaatst.

Tenslotte beschikt de kerk op het doksaal over een groot orgel. Dit verbouwde, uitgebreide en niet beschermde Van Peteghemorgel neemt bijna het volledige doksaalbalkon voor zich. Het orgel is speelklaar en wordt regelmatig gestemd. Achter het orgel is er nog een open vrije doksaalruimte met een groot raam naar de voorkant van de kerk.

Vermeldenswaard is de hoogte van het schip dat door zijn hoogte een galmende akoestiek brengt. Bij muzikale optredens wordt deze akoestiek zeer gewaardeerd.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Er is één publieke uitgang (met sas) en achteraan de kerk is er ook een toegangsdeur voorzien via de sacristie.

De kerk is uitgevoerd als één groot volume waarin 1 middenbeuk en 2 gelijke zijbeuken (hallekerk).

Compartimenteringen volgens het box in box principe (een nieuw volume in de kerk) is steeds mogelijk. De hoogte laat allicht zelfs – desgewenst- een bijkomende verdieping toe in het kerkvolume. Omwille van de akoestiek van het orgel is de compartimentering in de middenbeuk af te raden.

Binnen technisch

De vernieuwing van de verwarming en de elektriciteit in de jaren 90 werpt nog steeds haar vruchten af. Door enkele bijkomende uitbreidingen (verzwaren teller, industriële stopcontacten) is het gebruik van de kerk bij grotere evenementen (concerten) praktischer geworden door het voorzien van een groter vermogen (ifv geluidsversterking en licht,...). De volledige verlichting is voorzien van leds.

Ook de verwarming blijkt in vergelijking met andere kerken veel degelijker: een basistemperatuur wordt ook in de winter aangehouden oa. ter conservering van het gerestaureerde orgel. En in relatief korte tijd kan de ruimte opgestookt worden tot een hogere, aangename temperatuur voor de eredienst.

Bouwfysische toestand

De kerk is sinds de jaren 80 in verschillende fasen gerestaureerd. De bouwfysische toestand is matig tot goed. Monumentenwacht is aangesteld om op regelmatige basis een inspectie te doen van het kerkgebouw.

Restauratie:

- eind jaren 80 => dak (natuurleien)
- jaren 90 => verwarming, elektriciteit, schilderwerken en gevel.
- 2004 => orgel

Urgente problemen zijn er niet. Als deze opduiken worden die zo goed en zo snel als mogelijk opgelost, veelal binnen de mogelijkheden van een meerjarenplanning. Alzo is in 2014 een volledig nazicht gebeurd van het dak. In 2016 werd de voorgevel ontdaan van mos en werden de buitenschilderwerken gedaan. De plaatsing van ladderhaken is in 2018 gebeurd. Bijkomend werd de kerk in 2015 voorzien van een alarminstallatie (inbraak) en een camerabewakingssysteem. De kerk wordt dagelijks door een team vrijwilligers opengesteld voor vrij bezoek. In 2021 werd de verlichting in de kerk vervangen door warme energiebesparende LED's. In 2023 werden brandblussers geplaatst.

Grotere investeringswerken die zijn niet voorzien. Omwille van energetische redenen zou best de gasketel vervangen worden door een recent, modulerend en condenserend exemplaar (ifv duurzaamheid). Eind 2023 werd ook nog een nazicht van de leien voorzien. Zinken dakgoten zullen in de toekomst ook vernieuwd moeten worden. De loden bedekking van een bord in de galmgaten dient te worden vervangen. Het meest recente verslag van monumentenwacht (2025) geeft een opsomming van een aantal kleine onderhoudswerken: "Het gebouw is algemeen in goede toestand en er wordt regelmatig onderhoud uitgevoerd"

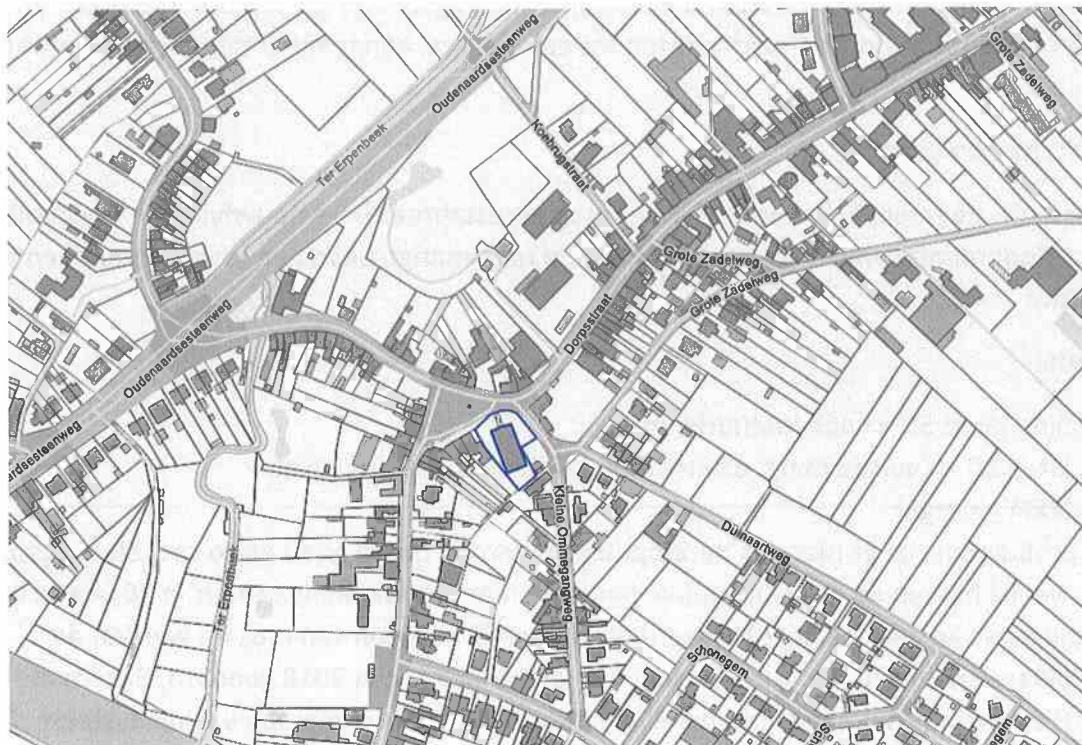
2.3.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Inzake bevolkingsdichtheid kende deelgemeente Erpe een groei naar 5.213 inwoners in 2024.

De kerk maakt geen deel uit van een beschermd dorpsgezicht, noch een beschermd landschap, ze is wel een referentiebaken voor de omgeving omwille van zijn ligging op een hoogte, omwille van zijn verschijnen bij het naderen van het dorpsplein. Uiteraard is dan ook op het dorpsplein zelf, of in de nabijheid van het dorpsplein de kerk met zijn torenspits alomtegenwoordig.

Rond de kerk is de kerktuin voorzien met een variatie aan bloemen en planten en bomen. Een lindeboom die herinnert aan de 150e verjaardag van het kerkgebouw en een solitair grafmonument als herinnering aan het vroegere kerkhof zijn het meest vermelden waard. Recentelijk (2008) werd ook nog een Mariagrot gebouwd in het tuingedeelte achter de kerk. De kerktuin is afgeboord met een kerkhofmuur die meteen ook het hoogteverschil opvangt tussen de kerktuin en de naastliggende weg (oostkant) en het noordelijk (noordwestelijk) gelegen dorpsplein.

Vanaf dit verkeersvrije dorpsplein is er een rechtstreekse toegang tot de kerk via de kerktrappen. De minder mobiele mensen kunnen via een breed verhard tuinpad naast de kerk de kerk binnengaan.

Zowel aan de achterzijde van de kerk als op het dorpsplein zelf zijn parkeerplaatsen voor auto's voorzien. Naast deze parkeerplaatsen (34) zijn er ook ruime parkeermogelijkheden in aanpalende straten (Kleine Ommegangweg, Dorpsstraat, Duinaartweg, Grote Zadelweg, Erpedorp, Rooseveltlaan...).

De toren noch de kerk zelf werden voorzien van enige specifieke gevelverlichting. In de wintermaanden wordt wel, bij nacht, van binnenuit een glasraam verlicht. In dit glasraam is een kunstwerk aangebracht en dit lichtpunt boven de hoofdingang van de kerk is weerom een nachtelijk lichtbaken in de donkerste tijd van het jaar.

Dankzij de doortrekking van de N46 (Oudenaardsesteenweg) in de jaren 70 is de Dorpsstraat (die langs de kerk en Erpedorp loopt) gespaard van druk en zwaar autoverkeer. Dit beperkt het verkeer

aldaar tot het doorgaand verkeer naar Mere of echt plaatselijk verkeer. Dat maakt dat via diezelfde N46 de kerk zeer bereikbaar is met de auto. De N46 passeert op 250 meter van de kerk. Terwijl de directe kerkomgeving verkeersarm is en het plein is verkeersvrij. Ook per fiets is de kerk zeer bereikbaar – er wordt nog een uitbreiding van een bestaande fietssnelweg gepland die passeert langs de kerk. (Aalst- Zottegem – parallel aan de hogergenoemde N46).

Openbaar vervoer is voorzien: er zijn veelvuldig bediende haltes (op minder dan 1 minuut stappen van de kerk) voor de lijn die reizigers brengen naar Aalst, Mere, Lede, Zottegem, Herzele, Sint-Lievens-Houtem, Wichelen, Zele... (lijnen 25 & 21)

De meest nabije kerken zijn die van Sint- Bavo Mere, op ongeveer 1600 meter (via de Rooseveltlaan) en die van Erondegem op ongeveer 1800 meter via de kraaineststraat.

De buslijnen, fietssnelweg, N46,... maken de kerk van Erpe zeer bereikbaar voor de mensen in de directe omgeving en verder.

De bouwhoogte van de omliggende gebouwen rond de kerk is beperkt. De dorpskern is nog niet "gecontamineerd" met een overdaad aan appartementsgebouwen. Er wordt in het dorp een kroonlijst van 6 meter aangehouden. In de omgeving van de kerk is een vernieuwing aan de gang: huizen worden gerenoveerd, nieuwbouwwoningen worden opgericht, jonge gezinnen vestigen zich. Een openbaar onderzoek is lopende voor een bouwproject (5 loten nieuwbouw) aan de overzijde van de Kleine ommegangweg.

Erpedorp en bij uitbreiding de deelgemeente is zeer mager bedeed wat betreft brede sociaal – culturele gemeentelijke infrastructuur. Recht tegenover de kerk is er een feestzaal, maar deze is net zoals het aan de zaal aangrenzende café zeer onstandvastig in uitbating en openingsuren (privé), wat het sociale- en verenigingsleven niet ten goede komt. Het café naast de kerk is al jarenlang leegstaand en slechts met kermis als pop-up open. De druk gebruikte parochiezaal even verderop in de Dorpsstraat werd enkele jaren geleden overgedragen aan het rusthuis (Avondzon) en werd afgebroken. De zaal die er in de plaats kwam is dus in privéhanden en geeft geen invulling meer - kan geen invulling meer geven - aan de vele parochiale activiteiten van voorheen.

De pastorie – een straat verderop gelegen – werd eind 2023 verkocht door de gemeente. Het domein met de "Motte" in de nabijheid van de kerk is begin 2023 aangekocht door de gemeente. De site is gelegen in parkzone en wordt overdag opengesteld. De gemeente onderzoekt momenteel de mogelijkheden voor een nieuwe bestemming voor de eclectische villa op de site. Ook een concessie met horecafunctie behoort tot de mogelijkheden. Een bredere visie van de invulling van dit domein met het dorpsplein kan in overweging genomen worden.

Jeugdbeweging Jokri heeft een zeer bescheiden onderkomen, op wandelafstand van de kerk: 1 leeflokaal op de 1^e verdieping van het "oud gemeentehuis". Ze delen er het gebouw met de muziekacademie, de Radioamateurs 'Tigem', het huis van het kind,... Op dezelfde site is ook de groep Chiro- meisjes en de Harmonie gehuisvest; elk van beide in recente lokalen op dezelfde site. Dit is een zeer dichts gebruik van het "oud gemeentehuis" en de site in zijn geheel.

Tigem, Jokri en de kerkraad (+ archief) zaten tot eind 2023 in de pastorie (die dus veranderde van eigenaar). De kerkraad organiseert daarom heden zijn vergaderingen in de kerk. Ook het archief is in de kerk ondergebracht.

Op het dorpsplein heeft de kerkraad nog een perceel bouwgrond in eigendom. Dat is heden een met gras ingezaaid, omheind perceel van 8 are. Dit perceel werd door de kerkfabriek bewust in eigendom gehouden om er, in functie van noodwendigheid, een gepaste functie te kunnen aan geven.

Er is ook nog een basisschool De Brug voor buitengewoon onderwijs vlakbij het kerkgebouw. Deze school is pas volledig vernieuwd, deze school heeft met het dorpsleven weinig affiniteit. De Vrije Basisschool St- Martinus Erpe is enkele (drukke) straten verder gelegen op meer dan 1200 meter.

2.3.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

In de kerk van Erpe gaat slechts ééns per maand een eucharistieviering door. Het plan is dit in september 2025 uit te breiden naar 2 misvieringen per maand. In afwachting daarvan gaat ook een gebedsdienst door, eens per maand. Deze zijn sinds lang voorzien op zaterdagavond 17.30u. Dit uur wordt in september bijgesteld. Af en toe gaan er ook nog begrafenissen door, doopvieringen, huwelijksvieringen... Vormselvieringen worden tot heden afgewisseld met de kerkplek Erondegem.

Met het gebrek aan een parochiezaal of infrastructuur voor plaatselijke verenigingen zijn ook de verenigingen zelf weggevallen (Jeugdkoor, Landelijke Gilde,...). Zonder die verenigingen is er geen input meer om themavieringen op te zetten in de kerk. Enkel Jokri houdt nog zijn jaarlijkse themavieringen. Deze zijn telkens zeer drukbezocht.

De Harmonie houdt de laatste jaren geen Ceciliaviering meer in de kerk, maar hun dubbel kerkconcert gaat nog elk jaar door in december. Sinds 2024 zijn er op regelmatige basis concerten gepland van een kamerkoor, een meisjeskoor, ... dit zijn initiatieven vanuit Aalst en Erpe. Ook de gemeentelijke cultuurraad heeft recent initiatieven georganiseerd in de kerk.

De hoogdagen van Kerstmis en Pasen mochten niet in Erpe gevierd worden in 2023 door keuze van de parochieploeg. Ook de paasviering van 2024 moest een Erpenaar elders vieren. De ander hoogdagen zijn ingepland volgens kalender door de parochieploeg opgesteld. In 2025 is er toch weer een paasviering voorzien.

Op Goede Vrijdag is er een kruisweg vertrekkend vanuit diverse kerken, ook de kerk van Erpe is daarbij betrokken. De traditionele zielmis met de kermisdagen, gaat wel nog steeds door en heeft veel bijval.

Bij gelegenheid – zoals hoger reeds aangehaald - wordt de kerk ook gebruikt voor éénmalige evenementen: een vioolconcert, een tentoonstelling, Open Kerkendag, uitreiking diploma's van de academie... De kerkfabriek staat steeds open voor elke vorm van nevengebruik als het past binnen de context van het kerkgebouw. De kerk is het enige gebouw in Erpe dat voor dergelijke bredere initiatieven ter beschikking is.

De kerk wordt ook elke dag opengesteld voor de toevallige en minder toevallige passant die een moment van rust wil, een kaarsje wil branden, een moment wil van gebed... of voor iemand die interesse heeft in het mooie van het kerkinterieur: de kandelaars, de preekstoel, de lambrisering met kruisweg, het orgel ...

Het orgel heeft ook zijn diensten al bewezen aan muzikanten die graag hun kwaliteiten oefenen. Het is speelklaar en wordt regelmatig onderhouden.

2.4. KERKPLEK: Sint-Bavokerk in Mere

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

2.4.1. Identificatie

Naam: Sint-Bavokerk Mere

Geografische ligging

- Meredorp, 9420 Erpe-Mere
- Provincie: Oost-Vlaanderen
- Kadastrale identificatie : Erpe-Mere, 2de Afd. Mere, sectie B, nr. 0700
- Kadastrale aard : Kerk
- Bestemming : gewestplan : 30/05/1978 : woongebied

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Aalst
- H. Damiaanparochie Erpe-Mere
- KERKPLEK: Sint-Bavo Mere

Eigenaar: gemeente Erpe-Mere

Bescherming(en)

- Niet-beschermd

2.4.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Parochiekerk Sint-Bavo
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/8235> (geraadpleegd op 26 juni 2017).

Geactualiseerde versie

Vrij grote naar het noordoosten georiënteerde psuedo-basilica, met aan de koorzijde een restant

van het vroegere kerkhof. De voormalige gotische kerk werd in 1592 en 1595 door brand verwoest. Wederopgebouwd in 1592 en 1598 (koor), 1604 (schip) en 1616 (toren). Nieuwe grote brand in 1699; De datumsteen "1744" is gerecupereerd uit de oude kerk en verwijst naar een herstelling in dat jaar. Het transept en de twee meest oostelijke traveeën zijn bewaard. In 1849 werd de kerk vergroot met twee traveeën, een koor, een oosttoren en 2 sacristieën (architect Johannes Beeckman uit Dendermonde).

De plattegrond ontvouwt een driebeukig schip met vier traveeën, een uitspringend transept, een koor met een vlakke koorsluiting; een vierkante oosttoren. Noordelijke en zuidelijke sacristie in de oksel van het transept en het koor. Transept en 2 oostelijke traveeën zijn van zandsteen, verder, baksteenbouw met gebruik van zandsteen voor plint, negblokken en steunberen onder zadeldaken (leien). Sobere neogotische westgevel, gemarkeerd door vlakke zandstenen steunberen. Middentravee: getoogd portaal ingeschreven in een hoge spitsboognis met geprofileerde omlijsting, daarboven roosvenster met metalen roedenverdeling; bekronend vierkant dakruitertje van zandsteen onder ingesnoerde spits. In zijtravee spitsboogvensters in kwartholle omlijsting met afzaat, daarboven eveneens rozetten met metalen roedenverdeling. Toegevoegde westelijke travee, met zelfde ordonnantie als de oudere oostelijke travee, verschil in materiaalgebruik. Noord- en zuidgevel geritmeerd door steunberen met twee versnijdingen, evenals het transept voorzien van spitsboogvensters met vernieuwde tracering met laat-gotische inslag (20ste eeuw). Radvensters in het koor. Vierkante toren met drie geledingen: onderbouw met segmentboogdeurtje, tussengeleding met rondboogvenster, bekroning met gekoppelde spitsboogvormige galmgaten met geprofileerd boogtracé en doorlopende onderdorpels. Middenbeuk: zuilen op hoge achzijdige, met marmer beklede sokkel en gestileerde kapitelen onder spitsboogarcaden. Schip, zijbeuken en transept overkluisd met kruisribgewelven, gordelbogen en consooltjes. Koor met boheemse bekapping.

Mobilair

- Doopvont uit de 17de eeuw;
- biechtstoelen, preekstoel, en lambrizing circa 1850 door J. Van Bleyenbergh.
- Tochtportaal uit de 18de eeuw.
- Hoofdaltaar: portiekaltaar door J. Nimmegeers met schilderij "Maria-ten-Hemel-Opneming" van J.J. De Loose (1825).
- Hardstenen dienstalbaar uit 1999 door Bavo Pausenberger.
- Modern orgel van Ghislain Potvlieghe uit de abdijkerk van Grimbergen; sinds 1999 in Mere. Het orgel is geheel ambachtelijk vervaardigd. Het is een zgn. Sweelinckorgel: een concept geïnspireerd door de hoogtijdagen van de Nederlandse orgelbouw in de 16de en 17de eeuw. Uiterst geschikt voor barokliteratuur.

Kunstwerken

- gepolychromeerde Sedes Sapientiae uit 1230 (restauratie KIK 2007); vereerd als Onze-Lieve-Vrouw van de Rozenkrans
- gepolychromeerd houten Sint-Bavobeeld (barok - 17de eeuw)
- geschilderde kruisweg (olie op doek – 19de eeuw)

Een inventaris van het roerend erfgoed is in opbouw (input in www.erfgoedinzicht.be)

b) Architecturale mogelijkheden

De kerk van Mere is met een oppervlakte van +/- 870 m² de grootste van Erpe-Mere. De kerk bevindt zich op een ovalen perceel en is langs alle zijden omgeven door bebouwing. Ze is toegankelijk via een grote dubbele deur in de westgevel. Er zijn geen trappen. Dit bevordert de toegankelijkheid voor mindervaliden.

De kerk is driebeukig en aan de ingang van het koor is één trede.

De uitblaasmonden van de verwarming bevinden zich vooraan in de noordelijke zijbeuk. In geval van compartimentering zal dit grote aanpassingen vergen.

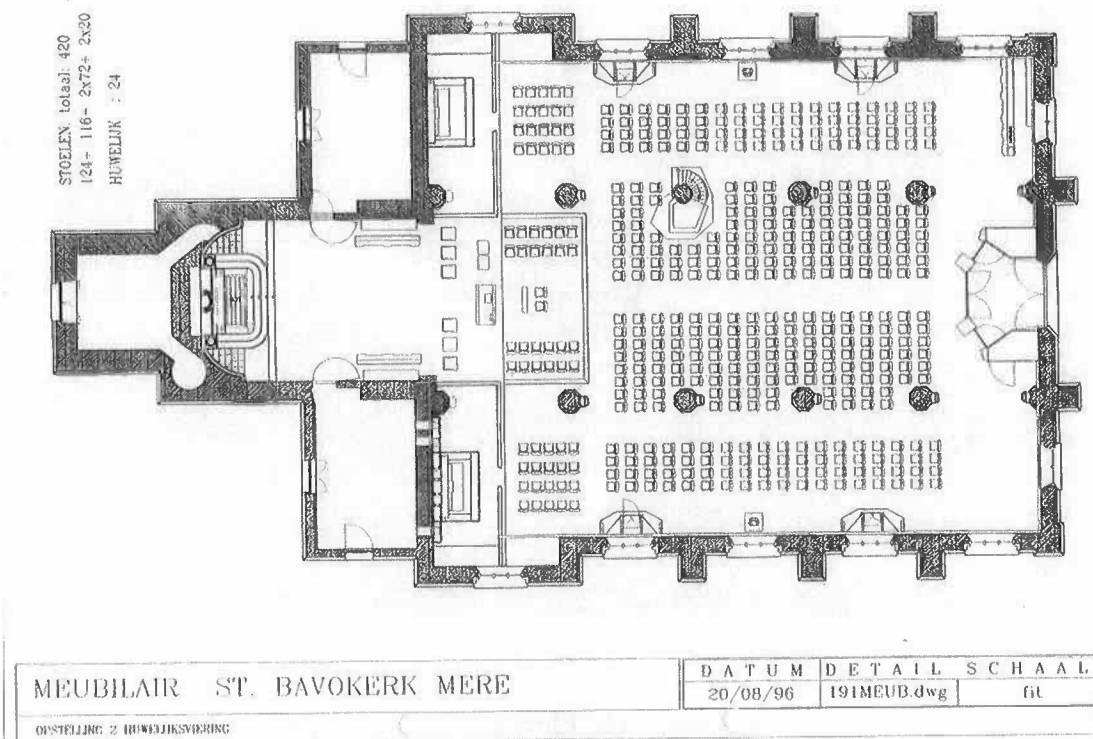
Er zijn 2 sacristiën: één voor eigenlijk gebruik als sacristie, en één die volledig benomen wordt door de verwarmingsinstallatie. Beiden hebben een buitendeur.

Onder de toren is er op de gelijkvloerse verdieping een ruimte ingericht voor de kinderwoorddienst. Deze heeft een afzonderlijke verwarming en ook een buitendeur. De (grote) ruimte in de toren onder de klokken wordt niet gebruikt.

Toilet is recentelijk geïnstalleerd in de noord-oostelijke sacristie.

Er is elektronische beveiliging. Brandblussers zijn aanwezig.

De elektrische installatie van heel het gebouw wordt bediend vanuit één schakelkast in de sacristie.

c) Bouwfysische toestand

Globaal genomen is de toestand van de kerk "redelijk". Sinds de laatste grote restauratie exterieur van 1992 ontstonden problemen aan de monelen van de ramen van het schip. De hardstenen delen scheurden. Gunning in 2020 van de grote herstellingswerken aan ramen en dakgoten (excl. torenspits). Dit dossier liep tot begin 2023. Een drietal glasramen en de dakgoot aan de noordgevel werden in 2021 aangepakt. Ook de loopvlakken boven het schip werden vernieuwd. Het metselwerk aan de westgevel en de toren dient op termijn te worden opgevoegd.

De kerk is aangesloten bij Monumentenwacht. Het laatste inspectierapport van de monumentenwacht dateert van enkele jaren geleden. De aanwezigheid van kevers in het houtwerk werd hierna lokaal aangepakt.

De laatste interieurrestauratie dateert van 1997 (architect Monique Stoop). Het interieur van de kerk werd geschilderd en voorzien van een nieuwe kleurstelling. Dit schilderwerk bladert over het gehele interieur af en dient gerestaureerd te worden. In eerste instantie zal de afschilferende verf verwijderd worden.

Het orgel is in goede staat en wordt wekelijks bespeeld. Een gedeelte van de geluidsinstallatie werd vernieuwd in 2024.

2.4.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Inzake bevolkingsdichtheid kende de gemeente Mere groei naar 5.735 inwoners in 2024.

De kerk staat in het lager gelegen gedeelte van het dorp Mere, in een oude bewoningskern. Vanaf de omliggende hoogtes zijn er prachtige gezichten op de dorpskern.

In de nabijheid van de kerk bevinden zich de beschermde pastorie en het beschermd cultuurhistorisch landschap eromheen. De pastorie is in eigendom van de gemeente Erpe-Mere. Het gelijkvloers wordt gebruikt voor vergaderingen van de kerkfabriek, het parochiesecretariaat + het archief van Sint-Bavo en een deel van Erondegem. Op termijn zou al het kerkarchief worden gecentraliseerd. De rest van het gebouw wordt verhuurd. De garages worden gebruikt door jeugdbeweging jokri en voor- en achtertuin worden vaak gebruikt bij communies en recepties.

De jeugdbeweging Chiro pacht grond van de kerkfabriek.

Op wandelafstand woont een nog actieve kloostergemeenschap (Zusters van Sint-Jozef). In de schoot van de kloostergemeenschap groeide de laatste eeuw een school (basisonderwijs en secundaire school) en een rusthuis (WZC Meredal).

In het centrum is parochiezaal Patronaat (Patronaatstraat 9) gelegen op 100 m van de kerk. Het Patronaat wordt beheerd door een vzw Parochiale Werken. De zaal heeft een capaciteit van +/- 300 man en is voorzien van een café, een grote en een kleine zaal. Er is een verbouwing voorzien van de zaal.

Op het dorpsplein is ruim parkeergelegenheid (ongeveer 40 parkeerplaatsen) en fietsenstalling en een bushalte (De Lijn) op 30 m van de ingang.

Op 160 m van de kerk is ook Ontmoetingscentrum Mere: de zaal (Nieuwstraat 13) gelegen.

2.4.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt momenteel gebruikt voor:

- wekelijks is op zondag de eucharistieviering om 10u30
- vieringen op hoogdagen (niet zondag): Hemelvaart, 15 augustus, Allerheiligen, Kerstmis
- In de week zijn er geen vieringen; Wel uitvaarten indien er door de parochianen om gevraagd wordt.
- dopen elke 2de en 4de zondag van de maand om 11u30 aansluitend op de viering van 10u30, vormsel en huwelijken
- schoolvieringen Sint-Jozefschool
- enkele concerten per jaar (Kerstconcert Davidsfonds, Kerstconcert OKRA, concert koor Singhet Fro, occasionele orgelconcerten, sporadisch tentoonstellingen door heemkundige kring, lezingen, ...)
- de kerk is vertrek- en eindpunt voor de mei-omwegingen (elke woensdag in mei) en de paardenomweging (zondag vóór 15 aug). De Mariadevotie is nog erg levendig.
- in augustus en oktober is er een lokale kermis omheen de kerk. Bij die gelegenheid is er op maandag telkens een talrijk bijgewoonde mis voor de overleden parochianen.

2.5. KERKPLEK: Sint- Paulusbekering in Ottergem

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.5.1. Identificatie

Naam: Sint-Paulusbekering

Geografische ligging

- Ottergemdorp, 9420 Ottergem
- Provincie: Oost- Vlaanderen
- Kadastrale identificatie : Erpe-Mere, 3de Afd. Ottergem, sectie A,
- nr. 0732B 02
- Kadastrale aard : Kerk
- Bestemming : gewestplan : 30/05/1978 : woongebied met landelijk karakter.

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Aalst
- H. Damiaanparochie Erpe-Mere
- KERKPLEK: Sint-Paulusbekering Ottergem

Eigenaar: Kerkraad : Sint- Paulusbekering

Bescherming(en)

- Gedeeltelijk beschermd als monument, namelijk het orgel is beschermd sinds 19/08/1980

2.5.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Vermelding van een altaar onder patronaat van de abdij van Geraardsbergen in 1108. De geschiedenis van de Sint-Paulusparochie te Ottergem is nauw verbonden met die van het naburige Erondegem.

Van de 13de eeuwse eenbeukige kerk rest enkel het koor in zandsteen. De toren werd gebouwd in 1840 na afbraak van de bouwvallige vieringstoren. Alle overige delen werden in 1900 gebouwd naar ontwerp van H. Geirnaert.

Driebeukige kerk georiënteerd naar het noordoosten. Omringend kerkhof met bakstenen muur gemarkeerd door ezelsrug. Van de oorspronkelijke laat-romaanse parochiekerk bleef enkel het koor uit de tweede helft van de 13de eeuw bewaard. Neoclassicistische toren uit 1840. Neogotisch schip, kruisbeuk en zuidoostelijke sacristie van circa 1900 naar ontwerp van architect Hendrik Geirnaert ter vervanging van het éénbeukige schip. De plattegrond omvat: een vierkante zuidwestelijke toren, een driebeukig basilikaal schip van drie traveeën, een ingewerkt transept, een sacristie (ten zuidoosten) en een vlakgesloten koor van twee traveeën. Afdekking door middel van leien zadeldaken. Baksteenbouw afgezet met muizetandfries op een plint van zandsteen (herbruikt materiaal?); oudste gedeelte in zandsteenbouw.

Neoclassicistische toren onderaan begrensd door zandstenen hoekblokken en afgedekt met ingesnoerde naaldspits; rechthoekig portaal in een vlakke arduinen omlijsting met bekronend hoofdstel; rondboogvenster en rondboogvormige galmgaten (een per wand). Zijbeuken geritmeerd door steunberen die de gekoppelde spitsboogvensters (tweelichten) scheiden. Laat-romaans koor op sokkel met afschuining opgetrokken uit grote zandsteenblokken in onregelmatig verband. Twee rondboogvensters aan de noordwest zijde, één aan de zuidoostzijde gemarkeerd door doorlopend kordon onder de gerestaureerde afzaat; noordoostzijde: voorheen spitsboogvenster met vernieuwde tweelichttracering.

Neogotisch interieur:

Basilikaal schip geritmeerd door spitsboogvormige scheibogen op arduinen zuilen met hoge sokkel, krulkapiteel en dekplaat; houten spitstongewelf in middenbeuk en koor, gelijksoortig klimmend gewelf in de zijbeuken. Verbinding middenbeuk-toren door middel van rondboogvormige scheiboog. Bijzonder verzorgde architecturale details: smeedwerk, schrijnwerk, natuurstenen elementen.

Neogotisch meubilair:

Neogotisch meubilair naar ontwerp van architect Geirnaert: altaren, preekstoel, biechtstoelen, koorbanken, communiebank. Uniek bewaard ensemble. Nieuw dienstaltaar met gerecupereerde delen uit de communiebank.

Sacristiekast uit midden 18de eeuw; natuurstenen doopvont uit de 18de eeuw. Grafzerk van 1607 hergebruikt in 1775.

Historische waarde orgel

Het orgel in de Sint-Paulus-Bekeringkerk is beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de: historische waarde

Het is een schitterend, authentiek Van Peteghem-orgel, dat zich met trots het kleinste bewaarde Van Peteghem-orgel mag laten noemen.

In 1830 werd te Ottergem het orgel ingehuldigd dat door de gebroeders Lambert-Corneille en Pierre-Charles Van Peteghem was gebouwd. Eén van de bouwers signeerde het instrument: "L. van Peteghem 1830 voor Ottergem".

In 2002 werd het hersteld naar de toestand van 1830 door de firma Pels en Van Leeuwen.

b) Architecturale mogelijkheden

De kerk heeft een capaciteit van 144 stoelen.

De compartimentering van de Kerk ter hoogte van het orgel is niet toegestaan omdat de akoestische ruimte moet gevrijwaard worden. Wegens de beperkte oppervlakte van de kerk is compartimentering sowieso geen optie. Bovendien functioneert het portaal van de kerk zowel als ingang en uitgang, wat compartimentering bemoeilijkt en ook de veiligheid van de bezoekers vermindert.

Het kerkgebouw is evenmin van sanitair voorzien; er is geen toilet beschikbaar.

Aangezien de kerk Sint- Paulus Bekering direct en volledig rondom omgeven is door een kerkhof, de kerkhofmuren aan de voorzijde en de beide zijkanten rechtsreeks palen aan de wegenis, zijnde het voetpad en de straat en de kerk langs de achterzijde aansluit aan de pastorie zijn er geen uitbreidingsmogelijkheden voor het kerkgebouw.

c) Bouwfysische toestand

De bouwfysische toestand van het kerkgebouw is zeer goed. Er dienen dan ook geen investeringswerken in het meerjarenplan voorzien te worden.

De kerk is niet beschermd en werd voor het laatst in 1990 gerestaureerd. Volgende werken werden uitgevoerd:

- grote herstellingswerken langs de buitenzijde
- restauratie van de muren
- nieuwe dakbedekking en afloopgoten.

Monumentenwacht werd aangesteld voor de inspectie van het kerkgebouw. Uit het laatste inspectieverslag van Monumentenwacht (Inspectierapport Ottergem 2015) blijkt:

Globaal gezien is de architecturale toestand van de kerk "redelijk". Als dringende werken worden aangehaald:

- nazicht en herstellen van de leibedekking in het bijzonder op het koor, de sacristie en het transept.
- ontmantelen en corrosiewerend behandelen van de muurankers

- herstellen van het kapotte metselwerk rond de muurankers
- ontroesten en behandelen van de voorzetramen

Als uit te voeren op korte termijn zijn vastgesteld:

- een aantal werken aan het dak: aansluitingen aan de nok, aan de schoorsteen, aan de goten
- bij werken aan de dakbedekking: grondig nazicht en herstellen van de dakconstructie.
- aanbrengen van ladderhaken en klimhaken
- vernieuwen van een ingerotte boeiplank aan het zuidertransept.
- plaatselijk herstellen van de glas-in-loodramen (bindloodjes).

2.5.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Inzake bevolkingsdichtheid was er in de deelgemeente Ottergem een toename naar 531 inwoners in 2024.

Een halte van de Lijn bevindt zich op 230 m van de kerk. Op een parkeerplaats voor mindervaliden na zijn er geen vaste parkeerplaatsen rond de kerk. Het dorp is op +/- 1,6 km gelegen van de Oudenaardse steenweg.

Het kerkgebouw is rondom omgeven door het kerkhof. Het kerkhof is nog steeds in gebruik.

De kerk is alle dagen open en er zijn ongeveer 10 vrijwilligers actief. De kerktoren is niet verlicht maar de klokken worden wel geluid. In Ottergem situeren er zich buiten het kerkgebouw geen andere gebedsruimten.

De pastorie in eigendom van de parochie bevindt zich aan de achterzijde van het kerkgebouw en wordt gedeeltelijk verhuurd aan particulieren en gedeeltelijk gebruikt door de kerkfabriek.

Er is geen vzw parochiale werken maar wel een VZW jeugdzorg die het buurthuis op wandelafstand van de kerk (Rijhofstraat) uitbaat. Een aantal leden van de parochieploeg is wel actief in deze VZW. Het buurthuis heeft een capaciteit van 90man.

Op de zolder van het buurthuis heeft jeugbeweging Chiro Liebel lokalen.

Er is ook een Buurtcomite Ottergem Leeft actief.

2.5.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk wordt momenteel hoofdzakelijk LITURGISCH gebruikt:

- weekendvieringen (elke zondag, waarvan 3 gebedsdiensten per maand)
- vieringen op hoogdagen
- begrafenissen
- huwelijken
- dopen
- religieuze traditie van 2 kermissen per jaar in januari en augustus
- religieuze traditie van het patroonsfeest Sint Paulus Bekering op 25 januari.

De NIET-LITURGISCHE ACTIVITEITEN die in het kerkgebouw doorgaan zijn:

- paaseieren rapen bij slecht weer, anders aan parochiezaal
- Open Monumentendag
- concerten (op aanvraag, hoofdzakelijk aanvragen van de gemeente, Festival van Vlaanderen).

Het kerkhof ligt omheen de kerk.

De pastorie in de nabijheid van de kerk wordt gedeeltelijk verhuurd en wordt gedeeltelijk gebruikt door de kerkfabriek.

Er is parkeergelegenheid op de straat.

2.6. KERKPLEK: Sint-Lambertuskerk in Vlekkem

2.6.1. Identificatie

Naam: kerk Sint-Lambertus

Geografische ligging

- Vlekkemdorp 8, 9420 Erpe-Mere (Vlekkem)
- Provincie: Oost-Vlaanderen
- Kadastrale identificatie : Erpe-Mere, 7de Afd. Vlekkem : sectie A, nr. 0225 F
- Kadastrale aard : Kerk
- Bestemming : gewestplan 30/05/1978 : woongebied met landelijk karakter.

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: Gent
- Dekenaat: Aalst
- H. Damiaanparochie Erpe-Mere
- KERKPLEK: Sint-Lambertus Vlekkem

Eigenaar: Kerkraad Sint-Lambertus

Bescherming(en)

- Kerkgebouw is niet beschermd monument
- Orgel is gedeeltelijk beschermd monument. Het objectnummer is OO000799. Datum van besluit is 19 augustus 1980. Datum van publicatie van besluit is 29 oktober 1980.

2.6.2. Beschrijving

a) Cultuurhistorische waarde

De driebeukige, neogotische parochiekerk Sint-Lambertus verving in 1858 -1860 een oude, in het dorp, lager gelegen kerk. Het omliggende kerkhof en de bakstenen kerkhofmuur maken deel uit van het oorspronkelijke dorpsgezicht. Het gebouw werd recent gerestaureerd (cfr. infra). De altaren, de biechtstoel en de marmeren doopvont dateren uit de 18de eeuw. De glasramen werden geplaatst in 1929. De kerk bezit 3 klokken (Maria, Lambertus en Ludovica – twee er van komen van de oude kerk). Een Sint-Lambertusbeeld en een O.L.Vrouw met kind-beeld, uit dezelfde eeuw,

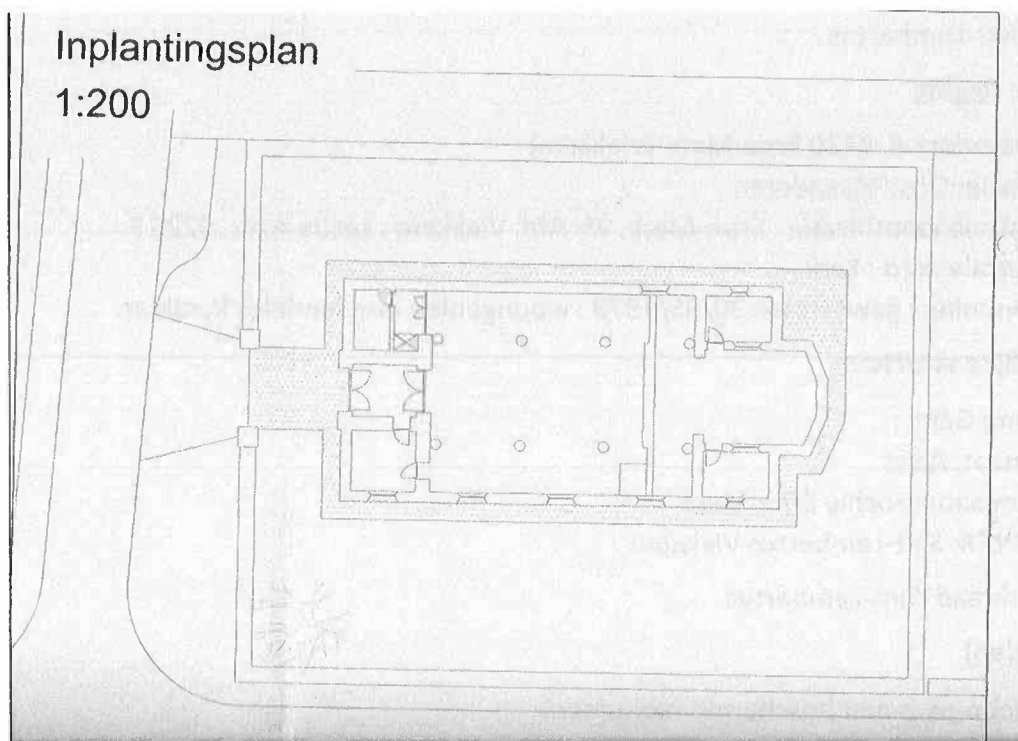
sieren het interieur. Opvallend is de nieuwe kruisweg van beeldhouwer-kunstenaar Herman De Somer van 1992, een reliëf van Canadees kersenhout. De parochie Vlekkem kocht in 1912 het orgel van de Gentse Sint-Jozefskerk. In het portaal is in de muur een grafsteen uit 1549 bewaard. Er is een schilderij aanwezig (school Jeroen Bosch??)

Neogotische pseudo-basilicale kerk van 1858-1860, gelegen op een kleine hoogte, met bewaard kerkhof (ten zuiden) en omringende muur.

De plattegrond ontvouwt: een westtoren, een driebeukig schip met vier traveeën, een koor van één travee met driezijdige sluiting, noordelijke en zuidelijke sacristie. Gebouw van baksteen op plint van arduin onder doorlopend zadeldak (leien); platdak boven de sacristieën. Sobere westgevel, ingebouwde vierkante toren onder gebogen spits (leien) tussen blinde zijbeukgevels; spitsboogdeur in kwartholle omlijsting van arduin; daarboven spitsboogvenster in omlijsting van gesinterde steentjes met lekdrempel, evenals spitsboogvormige galmgaten onder geprofileerde archivolt, doorgetrokken over de penanten. Noord- en zuidgevel en koor geritmeerd door gelijksoortige vensters. Blinde koorsluiting. Tegen de noordelijke sacristie, overliefelde (leien) Christus aan het Kruis uit de 18de eeuw. Middenbeuk: zuilen op arduinen sokkel met lijstkapitelen en abacus onder spitsboogarcaden. Toren, schip, zijbeuken en koor overdekt met kruisribgewelven.

Mobilair: Hoofd- en zijaltaren uit de 13de eeuw.

b) Architecturale mogelijkheden

De kerk is opgebouwd als een klassieke kerk. Zie figuur met bovenaan (met schaal 1:200).

Er is een grote middenbeuk, die plaats biedt aan 130 stoelen.

Verder is er een hoogkoor dat ook toegang verleent tot 2 sacristieën (onderkant van de figuur). Eén sacristie fungeert als nooduitgang.

Naast de ingang van de kerk zijn nog 2 ruimtes: 1 condoleerruimte (links op de figuur) en 1 doopruijme, samen met een 'stookruimte' waar de technische installatie van de verwarming zich bevindt (rechts van de ingang op de figuur).

Het beschermde orgel beperkt de mogelijkheden van compartimentering omdat akoestische ruimte horizontaal gevrijwaard moet worden. Compartimentering is wel mogelijk in de zijbeuken die door

middel van zuilen zijn afgescheiden.

Sanitair is tot een minimum beperkt, t.t.z. 1 toilet, aangebouwd aan de kerk (buitenkant van de linkse sacristie).

De kerk bevindt zich op gelijkvloers niveau en is zonder problemen toegankelijk voor rolstoelgebruikers en andersvaliden.

c) Bouwfysische toestand

De bouwfysische toestand van het kerkgebouw is goed tot zeer goed. De laatste 3 decennia werden belangrijke restauratie- en herstellingswerken uitgevoerd zoals dakvernieuwing en dakgoten, voegen van de buitengevels, schilderwerken interieur, vergulden torenhaan, etc.

Meer recent (anno 2017) werd de verwarmingsinstallatie volledig vernieuwd naar een nieuwer type (convectoren in de grond) conform de omzendbrief ML/11 aangaande de kerkverwarmingen voor beschermde monumenten (orgel...). Daardoor wordt hier ook voldaan aan de basisvoorwaarden van een 'openbaar' gebouw.

Monumentenwacht is aangesteld voor inspectie van het kerkgebouw en dit gebeurt op regelmatige basis. De laatste dateert van 2011. Er wordt voldaan aan de dringende aanbevelingen en rekening gehouden met de aanbevelingen op korte en lange termijn.

Voor een aantal jaar werd de kerk binnenin volledig herschilderd. De kerk bevindt zich in goede algemene staat.

Er is een antidiefstal alarm aanwezig

2.6.3. Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Het aantal inwoners van deelgemeente Vlekkem steeg naar 284 in 2024.

Het kerkgebouw bevindt zich pal in het centrum van het rurale Vlekkem. Het laatste decennium zijn hier tal van jonge gezinnen komen wonen (ligging tussen Aalst/Brussel en Gent), wat op zich toekomstperspectieven heeft. Het maakt geen deel uit van beschermde landschappen.

Sfeervolle kerk waarvan de voorgevel 's avonds verlicht is door openbare verlichting. Het landelijke dorpsplein zelf waar de kerk zich bevindt is mooi ingericht. Er bevindt zich ook een beeld 'De sopeter' van Herman De Somer. De klokken zorgen voor de akoestische tijdsaanduiding per half uur en ze luiden ook een 'Angelus' wat het rurale karakter van de parochie en de deelgemeente nog accentueert... Een stukje geschiedenis dat we graag horen...

Voor de begraafplaats is er een uitdoofscenario. Huidige concessies lopen tot 2028. De begraafplaats biedt momenteel beperkingen aangezien een aantal graftekens (zoals van de oorlogsslachtoffers) en eventueel andere waardevolle graven in situ behouden zullen blijven.

De oude kerkhofmuur rond de kerk, samen met het nog bestaande kerkhof, draagt op zich bij tot de mooie en originele omgeving van het landelijke Vlekkem en zijn Sint-Lambertuskerk. De kerksite is gelegen langs wandel- en fietsroutes, trage wegen.

De parochiekerk van Sint-Lambertus is op wandelafstand (300 m) gelegen van de Parochiezaal (uitgebaat door een vzw). Deze zaal wordt veelal gebruikt als annex voor recepties, bijeenkomsten en vergaderingen na een event in de Sint-Lambertuskerk.

Er zijn geen parkeerplaatsen nabij de kerk, enkel parkeren langs de straatkant mogelijk. Openbaar vervoer: op 500 meter is een halte voorzien van De Lijn 92(Aalst – Zottegem). Aan de kerk zelf is een halte van de flexbus.

2.6.4. Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Momenteel hoofdzakelijk liturgisch gebruik van de kerk:

- 2de weekend van de maand: gebedsdienst
- 4de weekend van de maand: eucharistieviering
- Begrafenis op aanvraag van de familie
- Huwelijk op aanvraag van de familie
- Doopsel op aanvraag van de familie
- Stilteplek: kerk wordt zoveel mogelijk opengezet voor het publiek

Niet liturgische activiteiten:

Tentoonstelling met september kermis, samen met rommelmarkt in Vlekkem i.s.m. Heemkundige Kring

Muziekconcerten op aanvraag: in het verleden Cantate Domino, Radio 2....

Er is een depot (kazuivels en andere liturgische zaken) ingericht, volgens de geldende voorwaarden, in de kerk i.s.m. Erfgoedcel Denderland (er is ook een anti diefstalalarm).

Recent archief bevindt zich in de kerk.

3. NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

3.1. Visie pastoraal plan vanaf 2025

3.1.1 Planning voor de toekomst – 2025 en verder (binnen de 6 jaar):

Vandaag wordt er steeds meer nagedacht over de toekomst van de kerkgebouwen, ook in onze H. Damiaanparochie. Naast de liturgische functie zijn ook andere gebruiksmogelijkheden denkbaar. De toekomst van kerkgebouwen gaat van medegebruik, nevenbestemming tot herbestemming. Een recent wijzigingsdecreet over de neven- en herbestemming van parochiekerken verplicht de lokale besturen en centrale kerkbesturen om tegen 2025 over een (actueel) kerkenbeleidsplan te beschikken.

De Vlaamse overheid verwacht dat de visie lokaal ontwikkeld en ingebed wordt. Ze zet er een reeks steunmaatregelen tegenover en subsidieert onder andere herbestemmingsstudies, begeleidingstrajecten en werken die nevenbestemming mogelijk maken of die een kerk 'herbestemmingsklaar' maken.

Op dit moment hebben we in Erpe-Mere al 2 categorieën van kerkgebouwen:

1. Kerkgebouwen die op termijn een andere functie kunnen krijgen. Ervaring leert dat dit gaat over wanneer er zich waardige en respectvolle opportuniteiten voordoen. Dan is een proces van medegebruik, nevenbestemming of herbestemming bespreekbaar en realiseerbaar. Zolang de kerken niet onttrokken worden aan de eredienst blijven we als parochie deze gebouwen gebruiken.
2. Kerkgebouwen die voor de lange termijn voorbehouden blijven voor de eredienst (concerten, tentoonstellingen, etc. zijn mogelijk maar het religieus en liturgisch karakter van gebouw worden te allen tijde uitdrukkelijk bewaard én krijgen voorrang).

Aaigem (Sint-Niklaas)

Komt in aanmerking voor een eventuele waardige herbestemming.

Bambrugge (Sint-Martinus)

Gebruik voor de eredienst. Valorisatie door gebruik voor culturele en andere passende activiteiten.

Burst (Sint-Martinus)

Gebruik voor de eredienst. Valorisatie door gebruik voor culturele en andere passende activiteiten.

Erondegem (Sint-Pietersbanden)

Komt in aanmerking voor een eventuele waardige herbestemming.

Erpe (Sint-Martinus)

Gebruik voor de eredienst. Valorisatie door gebruik voor culturele en andere passende activiteiten.

Mere (Sint-Bavo)

Gebruik voor de eredienst. Valorisatie door gebruik voor culturele en andere passende activiteiten.

Ottergem (Sint-Paulus-Bekering)

Gebruik voor de eredienst. Valorisatie door gebruik voor culturele en andere passende activiteiten.

Vlekkem (Sint-Lambertus)

Komt in aanmerking voor een eventuele waardige herbestemming.

Het weze duidelijk dat deze visie op het gebruik van de kerken betrekking heeft op de komende zes jaar. Wij zijn bereid onderweg het gesprek aan te gaan en in het licht van nieuwe evoluties of vragen aanpassingen door te voeren, in overleg met alle betrokken partijen.

3.1.2 Visie op toekomstig gebruik en toekomstige functie:

Deelgemeente	Kerk	Toekomstvisie
Aaigem	Sint-Niklaas	Mogelijks herbestemming
Bambrugge	Sint-Martinus	Valorisatie
Burst	Sint-Martinus	Valorisatie
Erondegem	Sint-Pietersbanden	Mogelijks herbestemming
Erpe	Sint-Martinus	Valorisatie
Mere	Sint-Bavo	Valorisatie
Ottergem	Sint-Paulusbekering	Valorisatie
Vlekkem	Sint-Lambertus	Mogelijks herbestemming

3.2. Visie op kerken met herbestemmingsprofiel

3.2.1 Kerk Aaigem

1. De architectuur/het gebouw/erfgoed: wat kan je wel/niet doen met je gebouw? Welke beperkingen, randvoorwaarden?

- i. Het statuut van bescherming is sterk bepalend maar biedt mogelijkheid tot structurele subsidies. Verplicht behoud van het waardevol interieur biedt perspectief voor recreatieve ontsluiting van het cultuurhistorische potentieel. Op dit moment is de kerk inzake valorisatie reeds zeer actief door organisatie van culturele activiteiten in samenwerking met het zevende zintuig.
- ii. De ruimte leent zich akoestisch tot kamermuziek of muziek met voornamelijk hoge frequenties zoals zang/koor (niet of weinig versterkte muziek).

- iii. Er moet oog zijn voor het aanwezige erfgoed (in het bijzonder inventarisatie van het roerend erfgoed). Tot op heden is ondanks infovergaderingen van het CRKC weinig respons vanuit de kerkfabrieken. Deze inventarisatie zal sowieso moeten gebeuren indien er over een nieuwe bestemming wordt nagedacht.
- 2. Context/omgeving: een gebouw staat niet op zichzelf nu vrij summier in het KBP. Ook ligging, bereikbaarheid, mobiliteit, horeca, etc.
 - i. Perifere ligging maar wel levendige dorpskern met parkeergelegenheid en horeca.
 - ii. Toeristisch imago Aaigem: veel passage recreatie (wandelaars, fietsers, etc.).
 - iii. Enige beschermde dorpskern van Erpe-Mere + ook beschermde Gotegemmolen en Aaigemdries in dichte omgeving.
- 3. Draagvlak: belanghebbenden zoals parochieploeg/kerkfabriek en parochiale VZW, maar ook een school, rustoord, culturele/maatschappelijke VZW, etc.
 - i. Het is positief dat Het zevende zintuig en KOP betrokken worden. De kerk is een geslaagde locatie voor hun concerten en de vereniging zou de kerk van Aaigem willen blijven gebruiken. Er is nu al een structurele samenwerking voor afstemming inzake cultureel aanbod van CC Emotia. Dit kan op lange termijn een interessante piste zijn.
 - ii. School: nu reeds communie en missen voor kinderen. Dit is actueel gebruik maar Inzake infrastructuur kan op lange termijn ook bekeken worden wat noden/opportunities zouden kunnen zijn.
 - iii. Ook voor het woonzorgcentrum is het een plaats voor ontmoeting. Het samenbrengen van jong en oud is een belangrijk doel waar structureel wordt op ingezet (maandelijks). De kerk is een ideale verbindende plek. Bij een herbestemming zou weinig veranderen omdat missen nu al vooral in het woonzorgcentrum zelf worden voorzien.
- 4. Gebruik en beheer: korte termijn (KT) en lange termijn (LT), wat na eventuele ontwijding? Mogelijke scenario's:
 - i. Andere geloofsgemeenschap? Is op zich een relatief eenvoudige oplossing maar het dorp wil als lokale gemeenschap haar centrale ontmoetingsplek behouden.
 - ii. Flexkerk (met behoud van eredienst)? Mooie plek voor huwelijksceremonie maar dat kan niet meer in ontwijde kerk.
 - iii. Heemkundige kring: In heel de gemeente is er geen tentoonstellingsruimte die je een paar weken kan laten doorgaan. Eén van de drie kerken zou als tentoonstellingskerk kunnen worden gebruikt om roerend erfgoed van andere kerken te tonen/bewaren. Zou kunnen worden gecombineerd met

zone voor kunstenaars. Voor een inrichting als (open) depot/archiefruimte zijn ook beperkte financieringskanalen mogelijk (zie ook Vlekkem).
Tentoonstellingen i.p.v. ontmoetingscentrum?

- iv. Culturele invulling zou goede piste kunnen zijn. Hierbij is ook het beschermd statuut als monument en dorpsgezicht een troef: toneel (was tot voor corona al traditie)/tentoonstellingen/lezingen en/of filmvoorstellingen. Er is ook voldoende parkeerplaats beschikbaar. Toneel is nu moeilijk omdat eredienst praktisch in de weg zit om podiumopbouw te doen. Maar anderzijds kan ook creatiever worden omgesprongen met het gebouw om het als scene te gebruiken. Door de kerk meer open te stellen en zaken uit te proberen kan je praktische zaken proefondervindelijk uittesten. Na concerten is er nu receptie in de kerk zelf maar sanitair is een probleem. Daarvoor worden momenteel afspraken met het café op het dorpsplein. Dit kan iets zijn waar al concreet rond gewerkt kan worden op korte termijn.
- v. Muzikale invulling. De twee concerten per jaar (+ receptie) georganiseerd door het zevende zintuig is in feite een doorgedreven valorisatie van de kerk. Het is sowieso de bedoeling om de werking uit te breiden tot workshops rond stemcoaching/koorzangen voor iedereen. Op termijn zou ook een gelegenheidskoor met de kerk als vaste uitvalsbasis mogelijk zijn. De kerk is voor Het zevende zintuig ideaal en ook voor CC Emotia is een invulling van de kerk als satelliet voor haar werking mogelijk. Voor versterkte muziek (met versterking van lage frequenties eigen aan popmuziek) hebben zij betere infrastructuur zodat in de kerk een nicheaanbod kan worden gedaan van klassiek/koor/kamermuziek etc. Ook het orgel kan deel uitmaken van dit aanbod, want het is ook belangrijk dat dit regelmatig bespeeld wordt. Samenwerking tussen 7de zintuig en CC Emotia moet nog groeien.
- vi. Aaigem heeft een sterk verenigingsleven (KOP, etc.). Vergaderingen zouden ook in de kerk kunnen worden georganiseerd. Hierbij kan ook met doeken worden gewerkt. Ook voor culturele invulling is dit een betaalbare en akoestisch/energetische oplossing met respect voor het beschermd statuut.
- vii. Sowieso moet de afweging m.b.t. de kerk in Aaigem meegenomen worden in de visie van de gemeente op haar totale patrimonium. De context zal hierbij ook bepalend zijn. Wat is er al aan infrastructuur in de omgeving en waar wil de gemeente verder of niet meer op inzetten. In Aaigem is er zo recent geïnvesteerd in een nieuwbouw voor de jeugd (JOIC) met ook aanbod van polyvalente ruimte. Anderzijds zal over het ontmoetingscentrum Aaigem moeten nagedacht worden wat de gemeente nog in de toekomst wil/kan blijven doen.

3.2.2 Kerk Erondegem

1. De architectuur/het gebouw/erfgoed: wat kan je wel/niet doen met je gebouw? Welke beperkingen, randvoorwaarden?
 - i. Toren is beschermd (beperkingen inzake verbouwingen). Het orgel is niet beschermd, dus er is effectief de mogelijkheid om te compartimenteren. De kerk is in haar geheel wel vastgesteld bouwkundig erfgoed dus er moet wel verantwoord worden hoe er met de erfgoedwaarden wordt omgegaan bij een eventuele herbestemming. Dit is sowieso zonder bindend advies van het agentschap onroerend erfgoed (enkel voor de toren). Bepaalde elementen van het interieur zullen moeten behouden blijven.
 - ii. Het sanitair (voor de kinderopvang of andere bestemmingen) zou ingrijpend moeten aangepast worden. Ook met brandweer zal alles moeten worden afgestemd. Dit is voor om het even welke bestemming nodig maar dat zijn fysieke vraagstukken voor een latere fase. Het is een optie om sanitair al aan te pakken nog tijdens de periode waarin de kerk nog voor eredienst wordt gebruikt. Ook de huidige heraanleg van het plein kan een opportuniteit zijn om al afvoerbuizen te voorzien (bijvoorbeeld).
 - iii. Akoestiek is goed voor concerten
2. Context/omgeving: een gebouw staat niet op zichzelf, ook Ligging, bereikbaarheid, mobiliteit, horeca, etc.
 - i. Goede toegankelijkheid via Gentse steenweg
 - ii. Parkeergelegenheid is voldoende (ook na heraanleg plein)
 - iii. Twee scholen in directe omgeving
 - iv. Parochiezaal is door school aangekocht en pastorij zal ook verkocht worden
 - v. Er is nu al een tijdje een goed draaiend dorpscafé in Erondegem.
3. Draagvlak: Gemeente is eigenaar + belanghebbenden zoals parochieploeg, maar ook scholen, culturele actoren (skytiger), etc.
 - i. De kerkfabriek wil zich constructief opstellen t.o.v. de beslissing van het bisdom. Naast financiering zou ook een scenario nodig zijn van wat gebeurt als kerkfabriek ophoudt te bestaan.
 - ii. Er zouden plannen zijn om dorpscafé terug te openen. Activiteiten in de kerk zouden best hiermee worden afgestemd (drankaanbod bijvoorbeeld). Het is niet de bedoeling om concurrentie aan te gaan hiermee.
 - iii. Voormalige parochiezaal (via de school) staat ook nog open voor parochiale activiteiten. De school is zelf nog aan het verkennen wat er allemaal met de voormalige parochiezaal kan worden gedaan.
 - iv. Verenigingsleven: staat op een laag pitje. Okra heeft veel leden en chiro Erondegem is ook heel groot (maar heeft lokalen van de gemeente in Ottergem). Ze organiseren wel mee kermis Erondegem. Verder is er nog de gezinsbond.
 - v. De samenwerking met scholen is structureel beter dan een verhaal van verenigingen (waar het ingewikkelder is om alles te clusteren). Het idee om scholen bij herbestemming te betrekken lijkt het beste voorstel.
4. Gebruik en beheer: KT en LT, wat na eventuele ontwijding?
 - i. Een mogelijke piste is **kinderopvang** waar algemeen grote nood aan is. Een houten constructie in de kerk is betaalbaar en niet zo ingrijpend en maakt gerichte verwarming mogelijk. Dit wordt momenteel in kerk Boekhoute in Meetjesland zo gerealiseerd.

- ii. Problematiek van **vergader ruimte**: gemeente heeft de intentie om de pastorie te verkopen. Die wordt nu gebruikt voor kerkraad, catechese, okra. Het kan een mogelijkheid zijn om zoals in Bambrugge vergader ruimte in de kerk zelf te voorzien.
- iii. **Archief**: een deel zit al in Mere, maar gedeelte zit nog in de pastorie. Dit is een problematiek die op gemeenteniveau moet worden aangepakt. Collectie kerkinventaris zit in brandkast in kerk. In Vlekkem was reeds idee geopperd van een **tentoonstellings-/depotkerk**. Heemkundige kring stelt voor om een waarderingstraject te starten. Ook als is het alleen om te weten hoe tijdrovend het is om te bepalen wat de moeite is om te bewaren of niet. Het idee kan ook al in Vlekkem getest worden. Het idee van een depotkerk is ook al door de provincie uitgetest en mogelijks is het ook iets dat gemeente overschrijdend via Solva kan worden aangepakt. Voor inrichting van depot zijn ook subsidiekanalen en begeleiding mogelijk. Sowieso is het een keuze waar ook personeelskost aan vasthangt. Voor om het even welke herbestemming moet het financiële plaatje kloppen. We moeten dus ook nadenken wie de herbestemming mee kan financieren en dit kan niet alleen de gemeente zijn.
- iv. Noden van de **scholen**:
 - BOA-project: wil **na- of voorschoolse opvang** op gemeentelijk niveau organiseren. Niet alleen voor scholen Erondgem maar er wordt ook gezocht naar een oplossing voor hele gemeente (kan ook met kinderopvang gecombineerd worden waarvoor er overal wachtlijsten zijn).
 - **Sportruimte**: te weinig infrastructuur. Eventueel gemeenschappelijke turnzaal voor tijdens -en na school (yoga, dansinitiaties, etc.). De structuur van het gebouw is geschikt. Het schip kan hiervoor worden gebruikt en in de zijbeuken kunnen eventueel afzonderlijke lokaaltjes worden voorzien. In de vakantie kunnen ook kampen voor kinderen worden georganiseerd (in combinatie met buitenruimtes scholen).
 - **Jeugdbibliotheken**: kan in combinatie met naschoolse opvang/eventueel ook voor studenten tijdens blokperiodes gebruikt worden.
- v. De ruimte moet optimaal kunnen benut worden qua energieverbruik (op voorhand reserveren). Het is een belangrijke piste om tijdelijk gebruik uit te testen in combinatie met eredienst tot er effectief een ontwijding komt. De termijn van de komende legislatuur kan gebruikt worden om een realistische kijk te krijgen op wat nodig is om het haalbaar te maken.

3.2.3 Kerk Vlekkem

1. De architectuur/het gebouw/erfgoed: wat kan je wel/niet doen met je gebouw? Welke beperkingen, randvoorwaarden?
 - i. Het gebouw: verwarming is recent vernieuwd, ook recente schilderwerken = zeer goede staat. Dit maakt het gebouw aantrekkelijk voor potentiële gebruikers + kleine schaal is ook voordeliger qua financiële kosten.
 - ii. Het beschermde orgel beperkt de mogelijkheden van compartimentering omdat akoestische ruimte horizontaal gevrijwaard moet worden. Uit de

praktijk blijkt dat bij een nevenbestemming de situatie vaak te snel wijzigt om de investering te verantwoorden. Voor een fysieke opdeling is de kerk in Vlekkem eigenlijk te klein en de kost te hoog.

- iii. De hele site is ook vastgesteld bouwkundig erfgoed wat betekent dat bij vergunningsplichtige ingrepen ook verantwoord moet worden hoe met de erfgoedwaarde wordt omgegaan. Dit is echter minder streng dan bij een bescherming en ingrepen zoals een tweede uitgang, sanitair, etc. zijn zeker te verantwoorden om de toekomst van het gebouw te verzekeren. De goede staat is voor om het even welke bestemming (ook de huidige) positief.
2. Context/omgeving: een gebouw staat niet op zichzelf (bv. begraafplaats) nu vrij summier in het KBP. Ook Ligging, bereikbaarheid, mobiliteit, horeca, etc.
 - i. Het gebouw leent zich zeker voor kleine liturgische vieringen maar bereikbaarheid voor mensen van buiten Vlekkem zal altijd een probleem blijven.
 - ii. Hele kerk en omgeving is bouwzone. Mogelijkheid dat bouwplekken (in zuid en zuidoosten) worden aangesneden met gevolg dat er nog minder mogelijkheid tot parkeren zal zijn? Mobiliteit is ook beperkt gezien het 500 m afstand is tot de bushalte en de belbus is vervangen door de flexbus die op tijd moet gereserveerd worden. Er is ook geen vraag om veel mensen van buiten Vlekkem aan te trekken die met auto moeten komen.
 - iii. Voor de begraafplaats is er een uitdoofscenario. Huidige concessies lopen tot 2028. In principe zouden in die concessies nog bijzettingen kunnen gedaan worden maar dit zal in de praktijk wellicht niet gebeuren omdat er sowieso geen verlengingen van concessies meer gevraagd kunnen worden. De grafrust moet gerespecteerd worden tot 10 jaar na de laatste bijzetting. De laatste bijzetting dateert van 2019. Dus de grafrust - zonder nieuwe bijzettingen - loopt tot 2029. De begraafplaats biedt momenteel beperkingen aangezien een aantal graftekens (zoals van de oorlogsslachtoffers) en eventueel andere waardevolle graven in situ behouden zullen blijven. Maar herschikking van de graftekens en vergroening kerkhof is zeker een mogelijkheid om de site toch te kunnen ontsluiten.
 - iv. Kerksite kan interessant zijn omdat ze gelegen is langs wandel- en fietsroutes, trage wegen.
 3. Draagvlak: belanghebbenden zoals parochieploeg en parochiale VZW = kleine kern als eerste aanzet is geen volwaardige participatie traject naar een concrete herbestemming maar is voldoende in deze fase.
 - i. Er is momenteel nog geen echt draagvlak voor een herbestemming.
 - ii. Kerkfabriek is eigenaar, maar dit staat los van een liturgische keuze. De gevolgen zijn natuurlijk veel groter omdat bij het wegvallen van de financiering via het decreet eredienst de volledige onderhoudskost door parochie zelf moet worden gedragen. Er zal moeten onderzocht worden wat haalbaar is en ook wat gebeurt met eigenaarschap indien kerkfabriek St.-Lambertus ophoudt te bestaan?
 - iii. Er is geen school of muziekvereniging in de nabije omgeving (met concrete vraag/nood).

- iv. Er is geen afstemming met lokale horeca, activiteiten kruisen elkaar nauwelijks.
4. Gebruik en beheer: KT en LT, wat na eventuele ontwijding?
- i. Kan functie parochiezaal op termijn in kerk? Geen nood aan alternatief voor huidige parochiezaal.
 - ii. De kerk als centraal depot voor archief + roerend erfgoed zou een goede herbestemming kunnen zijn. Er zijn beperkte mogelijkheden inzake subsidies voor inrichting+ mogelijks rol voor de gemeente?
 - iii. In erfpacht geven is het meest eenvoudige toekomstperspectief!
Procedure voor erfpacht:
 - Na akkoord van de eigenaar en de bisschop wordt deze kerk onttrokken aan de (Rooms Katholieke) eredienst. De bisschop maakt hierover een decreet op.
 - De priesteraad moet hierover gehoord worden.
 - Het besluit wordt gepubliceerd (Kerk en Leven Erpe-Mere) en daarna begint er een termijn van 10 dagen te lopen, waarbinnen er bezwaren kunnen ingediend worden.
 - Twee mogelijkheden:
 - a. geen beroep: dan gaat het decreet van de bisschop in daags voor het verlopen van de akte tot erfpacht.
 - b. wel beroep en de bisschop blijft bij zijn besluit, dan kan de bezwaarindiener nog altijd beroep indienen bij Rome.
 - Aan Rome zal dan gevraagd worden om deze beslissing te bevestigen.
 - iv. Roemeens orthodoxe kerk had interesse maar is helaas gebonden aan erfpacht in Begijnhofkerk Aalst. Niettemin blijft een dergelijke bestemming voor christelijke eredienst een mogelijkheid. Financiering voor eredienst blijft dan gegarandeerd (via de provincie). Mogelijkheid om te blijven zoeken naar andere christelijke gemeenschap (zoals Roemeens-orthodoxe gemeenschap). Nadeel is dat het kerkgebouw als hart van de gemeenschap wordt losgelaten.
 - v. Alternatief is om proactief partners te zoeken en op termijn zelf inkomsten te genereren:
 - Bv. Zonnepanelen om energie voor de wijk te voorzien.
 - Bv. met vrijwilligers vorm van uitbating opstarten (naar analogie van glühwein stand)
 - Tijdelijk gebruik uittesten is altijd een goede manier om tot gedragen bestemming te komen en haalbaarheid te testen.
 - Het is ook mogelijk om te decentraliseren en het parochiesecretariaat in een andere kerk (dan Mere) onder te brengen.

3.3. Plan van aanpak

Voor de drie kerken met herbestemmingsprofiel zullen tijdens de volgende gemeentelijke legislatuur (2025-2030) mogelijke pistes worden onderzocht en waar mogelijk uitgetest door

middel van tijdelijk gebruik. Gepaard met de verdere integratie van de verschillende parochieploegen tot één H. Damiaanparochie (en haar liturgische noden) zullen een aantal andere factoren meegenomen worden in de afweging om in te zetten op een eventuele herbestemming:

1. De architectuur/het gebouw/erfgoed: huidige staat, beperkingen en randvoorwaarden.
2. Context/omgeving: ligging, bereikbaarheid, mobiliteit, publieke infrastructuur/patrimonium, bevolkingsdichtheid, horeca, etc.
3. Draagvlak: belanghebbenden zoals een parochieploeg/kerkfabriek, een parochiale VZW, de gemeente, een school, een rustoord, een culturele/maatschappelijke VZW, etc.
4. Gebruik en beheer: korte termijn (KT) en lange termijn (LT), wat na eventuele ontwijding?

Volwaardige participatietrajecten zullen hiervoor worden opgestart. Naast de potentiële partners die reeds in beeld zijn zal ook gericht gezocht worden naar andere mogelijke partijen. Naargelang er al dan niet snel vooruitgang geboekt wordt zijn concrete realisaties van fysieke herbestemmingen eventueel reeds mogelijk binnen de legislatuur 2025-2030.

BESLUIT

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en de gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop van bisdom Gent en door de gemeenteraad. Dit principe is toe te passen bij de start van elke nieuwe legislatuur. Volgens het Eredienstendecreet dat in werking treedt vanaf 1 januari 2025 moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maanden van elke nieuwe legislatuur worden vernieuwd of herbevestigd.

Het kerkenbeleidsplan H. Damiaanparochie Erpe-Mere wordt door het college van Burgemeester en Schepenen in zitting dd° 06/05/2025 principieel goedgekeurd.

Namens het College:

De Burgemeester

Tom VAN KEYMOLEN

De Algemeen Directeur

Bruno Van MALDEGEM

Goedkeuring Kerkenbeleidsplan Erpe-Mere 2026-2031

De Bisschop van Gent, mgr. Lode van Hecke, verklaart hierbij dat hij kennis genomen van het Kerkenbeleidsplan 2026-2031 voor de gemeente Erpe-Mere dat hem werd voorgelegd op 2025 en dat hij het goedkeurt.

Gent, 2025

Joris De Jonghe
vicaris-generaal

in opdracht van

+ Lode Van Hecke, bisschop van Gent